INSTA ವಿದ್ಯಮಾನ

ವಾರದ ಪ್ರಚಲಿತ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳು

KAS, FDA/SDA/PDO/ GROUP C, PSI/PC, TEACHER'S EXAMS

ಕನ್ನಡ & English

By- ನಂದನ್ ಸರ್

April 2nd Week 2026

- ಕರ್ ಸಾಥಿ (Kar Saathi) - ನೇರ ತೆರಿಗೆ ವಿಷಯಗಳ ಕುರಿತು AI ಆಧಾರಿತ ಚಾಟ್‌ಬಾಟ್ ವೇದಿಕೆ
- E-20 ಪೆಟ್ರೋಲ್ (E20 Petrol)
- ಕೊಳವೆ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಅನಿಲದ (PNG) ಬಳಕೆಗೆ ಭಾರತದ ಉತ್ತೇಜನ
- ಭಾರತದ ಬಹು-ವಿಪತ್ತು ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ನಿರ್ಧಾರ ಸಹಾಯಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (MHEW-DSS)
- ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾ
- 'NCERT'ಗೆ ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ
- 'ಯುವ ಸಂಗಮ'
- ಖರೀದಿ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರ ಸೂಚ್ಯಂಕ (PMI - Purchasing Manager's Index) - S&P ಸಂಸ್ಥೆ
- ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ಅನಿಲೀಕರಣ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕ ಯೋಜನೆ
- ಆದಿತ್ಯ-ಎಲ್1 ಮಿಷನ್
- ಐಎನ್‌ಎಸ್ ತಾರಗಿರಿ (INS Taragiri)
- ಐಎನ್‌ಎಸ್ ಅರಿಧಮನ್ (INS Aridhaman)
- ಭಾರತದ ಬಂದರು ಸರಕು ಸಾಗಣೆ: ಗುರಿ ಮೀರಿದ ಸಾಧನೆ
- ಒಪೆಕ್ ಪ್ಲಸ್ (OPEC+)
- ಮಂದಗತಿ (ಸ್ಥಗಿತ) ದರ ಏರಿಕೆ (Stagflation)
- ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಚೇತಕ್‌ನ 47ನೇ ಸಂಸ್ಥಾಪನಾ ದಿನಾಚರಣೆ
- ಬಯೋನೆಸ್ಟ್ (BioNEST)
- ಭಾರತ್ ಬುಡಕಟ್ಟು ಮಹೋತ್ಸವ-2026
- ಪರಮಾಣು ಇಂಧನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಸಾಧನೆ
- ನಮೋ ಡ್ರೋನ್ ದೀದಿ ಯೋಜನೆ
- ಬಾಬು ಜಗಜೀವನ್ ರಾಮ್
- ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬಂಧನದಲ್ಲಿನ ಸಾವುಗಳು (Custodial Deaths in India)
- ಪವನ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಸೇರ್ಪಡೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸಾಧನೆ
- ಟಾರ್ ಬಾಲ್ ನಿರ್ವಹಣಾ ನಿಯಮಗಳು (Tar Balls Management Rules)
- ಸುಂದರಬನ್ಸ್: ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತಿರುವ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಚೇತರಿಕೆ
- ಶಬರಿಮಲೆ ಪ್ರಕರಣ: ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ವಿಚಾರಣೆ
- ಸಾಲ ಖಾತರಿ ಯೋಜನೆ (Credit Guarantee Scheme)
- ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಭದ್ರತಾ ಮಂಡಳಿ (UNSC)
- ಮಿಷನ್ ಮಿತ್ರ (Mission MITRA)

Watch Insta ವಿದ್ಯಮಾನ Video
INSTA KAS
080 69 405 206 www.insightsonindia.com

INSTA ವಿದ್ಯಮಾನ

WEEKLY CURRENT AFFAIRS

APRIL 2ND Week 2026

ಕರ್ ಸಾಥಿ (Kar Saathi) - ನೇರ ತೆರಿಗೆ ವಿಷಯಗಳ ಕುರಿತು AI ಆಧಾರಿತ ಚಾಟ್‌ಬಾಟ್ ವೇದಿಕೆ

ಆರ್ಥಿಕತೆ

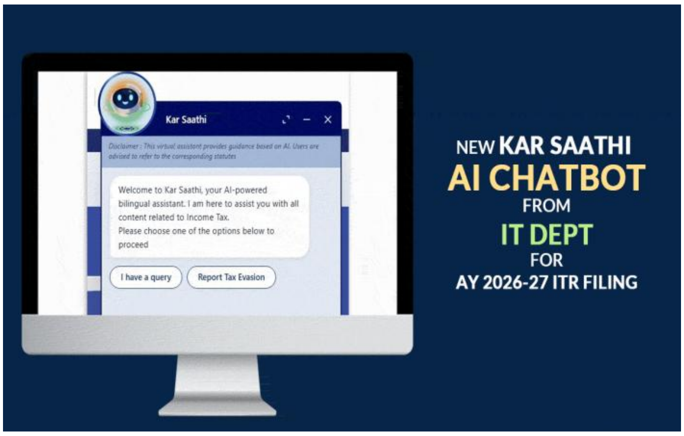

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಹೊಸ **ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಕಾಯ್ದೆ, 2025**ರ ಚೌಕಟ್ಟಿನಡಿಯಲ್ಲಿ ನೇರ ತೆರಿಗೆ ವಿಷಯಗಳ ಕುರಿತು **24×7** ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಲು **ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯು** ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ (AI) ಆಧಾರಿತ ಡಿಜಿಟಲ್ ಚಾಟ್‌ಬಾಟ್ ವೇದಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ.

'ಕರ್ ಸಾಥಿ' ಚಾಟ್‌ಬಾಟ್ ವೇದಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- **ನೇರ ತೆರಿಗೆ ವಿಷಯಗಳ ಕುರಿತು 24×7 ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ:-** ಅವುಗಳೆಂದರೆ **ಐಟಿಆರ್ (ITR) ಸಲ್ಲಿಕೆ, ತೆರಿಗೆ ನಿಯಮಗಳು, ನಮೂನೆಗಳು, ನೋಟಿಸ್‌ಗಳು, ಕಡಿತಗಳು, ಮರುಪಾವತಿ ಮತ್ತು ಅನುಸರಣೆಗೆ** ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಎಲ್ಲಾ ನೇರ ತೆರಿಗೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ವೇದಿಕೆಯಡಿ ತರುತ್ತದೆ:-** ಅವುಗಳೆಂದರೆ ನಮೂನೆಗಳು, ಸ್ವೀಕೃತಿ, ಇ-ಪಾವತಿ, ಇ-ಪರಿಶೀಲನೆ ಮತ್ತು ಪದೇ ಪದೇ ಕೇಳಲಾಗುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು (FAQs).
- **ತೆರಿಗೆದಾರರ ಕುಂದುಕೊರತೆ ನಿವಾರಣೆ** ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆ ಅನುಸರಣೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಬೆಂಬಲ ನೀಡುತ್ತದೆ.

E-20 ಪೆಟ್ರೋಲ್ (E20 Petrol)

ಪರಿಸರ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಭಾರತವು **ಏಪ್ರಿಲ್ 1, 2025** ರಿಂದ ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಇಂಧನ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಇ20 (E20) ಪೆಟ್ರೋಲ್ ವಿತರಣೆಯನ್ನು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಿದೆ.

E-20 ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಉಪಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು **20% ಎಥೆನಾಲ್ ಮತ್ತು 80% ಪೆಟ್ರೋಲ್** ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಇಂಧನ ಮಿಶ್ರಣವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಭಾರತದ "ಎಥೆನಾಲ್ ಮಿಶ್ರಿತ ಪೆಟ್ರೋಲ್" (EBP) ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಪ್ರಮುಖ ಭಾಗವಾಗಿದೆ:-** ಇದು ಕಚ್ಚಾ ತೈಲ ಆಮದಿನ ಮೇಲಿನ ಅವಲಂಬನೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಮತ್ತು ವಾಹನಗಳ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆಯನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- **20% ಎಥೆನಾಲ್ ಮಿಶ್ರಣದ ಗುರಿ, 2025-26:-** ಆರಂಭದಲ್ಲಿ **20% ಎಥೆನಾಲ್ ಮಿಶ್ರಿತ ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಗುರಿಯನ್ನು 2030ಕ್ಕೆ** ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು, ಆದರೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲಾದ **ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜೈವಿಕ ಇಂಧನ ನೀತಿ, 2022**ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಗುರಿಯನ್ನು 2025-26ನೇ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಸಾಧಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಭಾರತಕ್ಕೆ ಇದರ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ:

- **ಇಂಧನ ಭದ್ರತೆ:-** ಇದು ಭಾರತದ ಅಗತ್ಯಗಳ ಸುಮಾರು 85% ರಷ್ಟು **ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಕಚ್ಚಾ ತೈಲದ ಮೇಲಿನ ಅವಲಂಬನೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ** ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- **ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯವನ್ನು ಉಳಿತಾಯ:-** ಇದು ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ಸರಿಸುಮಾರು **₹30,000 ರಿಂದ ₹50,000 ಕೋಟಿಗಳಷ್ಟು** ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯವನ್ನು ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- **ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ:-** ಇದು ಇಂಗಾಲದ ಮೊನಾಕ್ಸೈಡ್, ಹೈಡ್ರೋಕಾರ್ಬನ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಕಣಗಳ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆಯನ್ನು **30-50% ರಷ್ಟು** ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- **ಗ್ರಾಮೀಣ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು:-** ಇದು **ಕಬ್ಬು, ಮೆಕ್ಕೆಜೋಳ ಮತ್ತು ಹಾನಿಗೊಳಗಾದ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳಂತಹ** ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಮೂಲಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಆದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಕೊಳವೆ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಅನಿಲದ (PNG) ಬಳಕೆಗೆ ಭಾರತದ ಉತ್ತೇಜನ

ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಆಮದು ಅವಲಂಬನೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು, ಇಂಧನ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಮತ್ತು ಶುದ್ಧ ಇಂಧನಗಳ ಬಳಕೆಯತ್ತ ಸಾಗಲು ಭಾರತವು ಕೊಳವೆ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಅನಿಲ (PNG) ಸಂಪರ್ಕಗಳ ವಿಸ್ತರಣೆಯನ್ನು ವೇಗಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಅನಿಲಗಳ ವಿಧಗಳು:

ದ್ರವೀಕೃತ ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಅನಿಲ (LPG):

- **ಅನಿಲಗಳ ಸಂಯೋಜನೆ:-** **ಪ್ರೊಪೇನ್ (Propane)** ಮತ್ತು **ಬ್ಯೂಟೇನ್ (Butane)**.
- **ಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಸಂಗ್ರಹಣೆ:-** ಇದನ್ನು **ಸಾಧಾರಣ ಒತ್ತಡದಲ್ಲಿ ಸಿಲಿಂಡರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ದ್ರವರೂಪದಲ್ಲಿ** ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಬಳಕೆ:-** ಇದನ್ನು **ಗೃಹಬಳಕೆಯ ಅಡುಗೆ, ನೀರು ಕಾಯಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ-ಪ್ರಮಾಣದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ** ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣ:-** ಇದು **ಗಾಳಿಗಿಂತ ಭಾರವಾಗಿರುತ್ತದೆ;** ಆದ್ದರಿಂದ ಸೋರಿಕೆಯಾದರೆ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಶೇಖರಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಕೊಳವೆ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಅನಿಲ (PNG):

- **ಅನಿಲಗಳ ಸಂಯೋಜನೆ:-** ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ **'ಮಿಥೇನ್'**.
- **ಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಸಂಗ್ರಹಣೆ:-** ಇದನ್ನು **ನೆಲದಡಿಯ ಕೊಳವೆಗಳ ಮೂಲಕ ಅನಿಲ ರೂಪದಲ್ಲಿ ವಿತರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.**
- **ಬಳಕೆ:-** ಇದನ್ನು **ವಸತಿ ಸಮುಚ್ಚಯಗಳ ಅಡುಗೆಕೋಣೆಗಳು, ವಾಣಿಜ್ಯ ಅಡುಗೆ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ** ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣ:-** ಇದು **ನಿರಂತರ ಪೂರೈಕೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ;** ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ಸಿಲಿಂಡರ್ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ಅಗತ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಸಂಕುಚಿತ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಅನಿಲ (CNG):

- **ಅನಿಲಗಳ ಸಂಯೋಜನೆ:-** ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ **'ಮಿಥೇನ್'**.
- **ಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಸಂಗ್ರಹಣೆ:-** ಇದನ್ನು **ಟ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತಡದಲ್ಲಿ (200-250 bar) ಸಂಕುಚಿತಗೊಳಿಸಿ** ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಬಳಕೆ:-** ಇದನ್ನು **ವಾಹನಗಳಲ್ಲಿ** (ಕಾರು, ಬಸ್, ರಿಕ್ಷಾ) ಮತ್ತು **ಕಡಿಮೆ-ಒತ್ತಡದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ದಹನ ಸಾಧನಗಳಲ್ಲಿ** ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣ:-** ಇದು ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಅಥವಾ ಡೀಸೆಲ್‌ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು **ಮಾಲಿನ್ಯಮುಕ್ತವಾಗಿ ಮತ್ತು ಶುದ್ಧವಾಗಿ ದಹನಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.**

ದ್ರವೀಕೃತ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಅನಿಲ (LNG):

- **ಅನಿಲಗಳ ಸಂಯೋಜನೆ:-** ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ **'ಮಿಥೇನ್'**.

- **ಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಸಂಗ್ರಹಣೆ:-** ಸಾಗಾಣಿಕೆಗಾಗಿ ಇದನ್ನು ದ್ರವರೂಪಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಲು ಸುಮಾರು **–160°C ತಾಪಮಾನಕ್ಕೆ ತಂಪುಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.**
- **ಬಳಕೆ:-** **ಸಮುದ್ರ ಮಾರ್ಗದ ಮೂಲಕ** ನೈಸರ್ಗಿಕ ಅನಿಲವನ್ನು ದೂರದ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಸಾಗಿಸಲು ಮತ್ತು **ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ** ಇದನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣ:-** ಇದನ್ನು ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು, **ಇದರ ಗಾತ್ರವನ್ನು 600 ಪಟ್ಟು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.**

ಕೊಳವೆ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಅನಿಲದ (PNG) ಕಡೆಗೆ ಭಾರತದ ಒಲವು:

- **ಆಮದು ಅವಲಂಬನೆ ಕಡಿತಗೊಳಿಸಲು:-** ಭಾರತವು ತನ್ನ ಎಲ್‌ಪಿಜಿ (LPG) ಅಗತ್ಯತೆಯ ಸುಮಾರು **60%** ರಷ್ಟನ್ನು ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇದರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಾಲು ಪಶ್ಚಿಮ ಏಷ್ಯಾದಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು **ಹಾರ್ಮುಜ್ ಜಲಸಂಧಿಯಂತಹ** ಪೂರೈಕೆಯ ಮಾರ್ಗಗಳು ಭೂ-ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿವೆ.
- **ಸರಕು ಸಾಗಣೆ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿವಾರಿಸುತ್ತದೆ:-** **ಸಿಲಿಂಡರ್ ಸಾಗಾಟ ಮತ್ತು ಸಂಗ್ರಹಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು** ನಿವಾರಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಬೆಲೆಯು ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಥಿರವಾಗಿರುತ್ತದೆ:-** ಜಾಗತಿಕ ತೈಲ ಬೆಲೆಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿರುವ ಎಲ್‌ಪಿಜಿ (LPG) ಬೆಲೆಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ, ಪಿಎನ್‌ಜಿ (PNG) ಬೆಲೆಯು ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಥಿರವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- **ನೈಸರ್ಗಿಕ ಅನಿಲವು ಎಲ್‌ಪಿಜಿಗಿಂತ (LPG) ಹೆಚ್ಚು ಶುದ್ಧವಾಗಿ ಉರಿಯುತ್ತದೆ:-** ಇದು ಕಡಿಮೆ ಮಾಲಿನ್ಯಕಾರಕಗಳು ಮತ್ತು ಹಸಿರುಮನೆ ಅನಿಲಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತದೆ.

ಭಾರತದ ಬಹು-ವಿಪತ್ತು ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ನಿರ್ಧಾರ ಸಹಾಯಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (MHEW-DSS)

ಪರಿಸರ

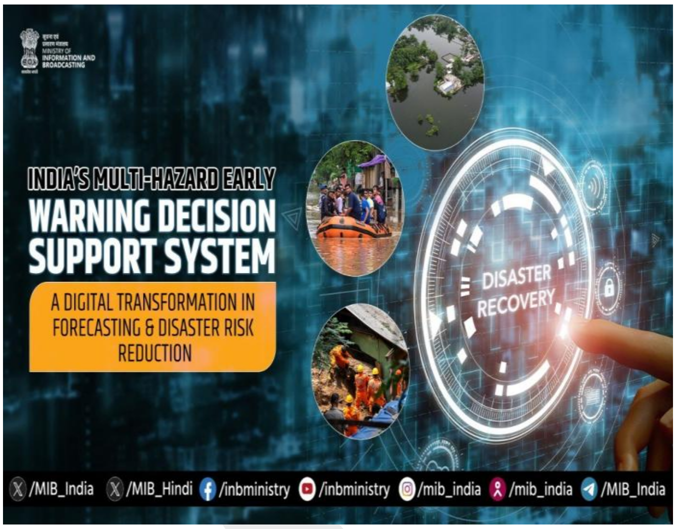

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- **ಭಾರತೀಯ ಹವಾಮಾನ ಇಲಾಖೆಯು (IMD)** ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ ಬಹು-ವಿಪತ್ತು ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ನಿರ್ಧಾರ ಸಹಾಯಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಾಗಿ (MHEW-DSS) **ಇ-ಆಡಳಿತ 2025ರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ** ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ.

ಬಹು-ವಿಪತ್ತು ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ನಿರ್ಧಾರ ಸಹಾಯಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (MHEW-DSS)ಯ ಬಗ್ಗೆ:

- **2024 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾದ ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತ ಡಿಜಿಟಲ್ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿದೆ:-** ನಿರ್ಣಾಯಕ **ಹವಾಮಾನ ಮುನ್ಸೂಚನೆ** ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಲ್ಲಿ **ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯನ್ನು** ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು **ಸಾರ್ವಜನಿಕರು, ಸರ್ಕಾರಿ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹಾಗೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಾಲುದಾರರಿಗೆ ಮುನ್ಸೂಚನೆ ಮತ್ತು ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ** ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಮಿಷನ್ ಮೌಸಮ್ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ:-** ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು **ಹವಾಮಾನ ದತ್ತಾಂಶ ಸಂಸ್ಕರಣೆಯನ್ನು 90%** ರಷ್ಟು **ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತಗೊಳಿಸಿದೆ.** ಇದು ಮುನ್ಸೂಚನೆಯ ನಿಖರತೆಯನ್ನು 30% ರಷ್ಟು ಸುಧಾರಿಸಿದೆ ಮತ್ತು

ಸಿದ್ಧತೆಯ ಸಮಯವನ್ನು 6 ಗಂಟೆಗಳಿಂದ 3 ಗಂಟೆಗಳಿಗೆ ಇಳಿಸಿದೆ.

- **ನೈಜ-ಸಮಯದ ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ GIS-ಆಧಾರಿತ ವೇದಿಕೆಗೆ ಸಂಯೋಜಿಸುತ್ತದೆ:-** ಇದು **ಉಪಗ್ರಹಗಳು, ರಾಡಾರ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಭೂಮಿ ಹಾಗೂ ಮೇಲಿನ ವಾತಾವರಣದ ಸಂವೇದಕಗಳಿಂದ** (ಸೆನ್ಸಾರ್ ಗಳು) ಬರುವ ನೈಜ-ಸಮಯದ ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸುವ ಮೂಲಕ ಹಳೆಯ ಮಾನವ-ಚಾಲಿತ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಇದು ಬದಲಾಯಿಸಿದೆ.

ಭಾರತೀಯ ಹವಾಮಾನ ಇಲಾಖೆ (IMD)ಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದನ್ನು **1875 ರಲ್ಲಿ** ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಇದು 2025 ರಲ್ಲಿ ತನ್ನ 150 ವರ್ಷಗಳ ಸೇವೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸಿದೆ.
- **ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ:-** ಇದು **ಭೂ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಚಿವಾಲಯದ** ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಉದ್ದೇಶ:-** ಇದು ಭಾರತದಲ್ಲಿ **ಹವಾಮಾನ ವೀಕ್ಷಣೆಗಳು, ಹವಾಮಾನ ಮುನ್ಸೂಚನೆ ಮತ್ತು ಭೂಕಂಪನಶಾಸ್ತ್ರಗಳ** ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಒದಗಿಸುವ ಒಂದು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ಸರ್ಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.

'ಮಿಷನ್ ಮೌಸಮ್' ಉಪಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು **ಭೂ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಚಿವಾಲಯವು (MoES)** ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯ ಬಹುಮುಖಿ ಉಪಕ್ರಮವಾಗಿದೆ.
- **ಗುರಿ:-** ಇದು ದೇಶವನ್ನು **"ಹವಾಮಾನ-ಸಿದ್ಧ ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ-ಸ್ಮಾರ್ಟ್"** ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವುದು.
- **ಉದ್ದೇಶ:-** **ಹವಾಮಾನ ಮುನ್ಸೂಚನೆಗಳ ನಿಖರತೆ ಮತ್ತು ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ನೀಡುವ ಸಮಯವನ್ನು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಸುಧಾರಿಸುವುದು.**

ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾ

ಭೂಗೋಳ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ

- ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾದ ಟರ್ನೇಟ್ ದ್ವೀಪದ ಸಮೀಪವಿರುವ **ಉತ್ತರ ಮೊಲುಕ್ಕಾ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ** 7.4 ತೀವ್ರತೆಯ ಭೂಕಂಪ ಸಂಭವಿಸಿದೆ.

ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾ ದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ:

- **ಜಗತ್ತಿನ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡ ದ್ವೀಪಸಮೂಹ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿದೆ:-** ಇದು **ಆಗ್ನೇಯ ಏಷ್ಯಾದ** ಪ್ರಮುಖ ಭೂಭಾಗದ ಸಮೀಪ, **ಹಿಂದೂ ಮತ್ತು ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಮಹಾಸಾಗರಗಳ** ನಡುವೆ ನೆಲೆಗೊಂಡಿದೆ.
- **ಪ್ರಮುಖ ದ್ವೀಪಗಳು:-** **ಸುಮಾತ್ರಾ, ಜಾವಾ, ಕಾಲಿಮಂತನ್ (ಬೋರ್ನಿಯೊ), ಸುಲವೇಸಿ ಮತ್ತು ಪಪುವಾ.**
- **ಗಡಿ ಹಂಚಿಕೆ:-** **ಪೂರ್ವ ಟಿಮೋರ್ (ಟಿಮೋರ್-ಲೆಸ್ಟೆ), ಪಪುವಾ ನ್ಯೂಗಿನಿಯಾ ಮತ್ತು ಮಲೇಷ್ಯಾದೊಂದಿಗೆ** ಭೂ ಗಡಿಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡಿದೆ.
- **ರಾಜಧಾನಿ:-** **ಜಕಾರ್ತಾ (ಜಾವಾ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿದೆ);** ಹೊಸ ರಾಜಧಾನಿಯಾಗಿ ಕಾಲಿಮಂತನನಲ್ಲಿರುವ **ನುಸಂತಾರಾವನ್ನು (Nusantara)** ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
- **ಪೆಸಿಫಿಕ್ ರಿಂಗ್ ಆಫ್ ಫೈರ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡಿದೆ:-** ಇದು ಭೂಕಂಪನಗಳ ಸಕ್ರಿಯ ವಲಯವಾಗಿದ್ದು, ಪ್ರಪಂಚದ ಸುಮಾರು **90% ರಷ್ಟು ಭೂಕಂಪಗಳು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಸಂಭವಿಸುತ್ತವೆ.**

- ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಭೂಕಂಪ ಸಂಭವಿಸಿದ **ಮೊಲುಕ್ಕಾ ಸಮುದ್ರವು** ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾದ ಉತ್ತರ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಅತ್ಯಂತ ಸಕ್ರಿಯವಾದ ಭೂಪಟಲ ಚಲನೆಯ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಪೆಸಿಫಿಕ್ 'ರಿಂಗ್ ಆಫ್ ಫೈರ್' (ಅಗ್ನಿವಲಯ)ನ ಬಗ್ಗೆ:

- **ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಮಹಾಸಾಗರ ಸುತ್ತುವರಿದ ವಲಯ (ಸರ್ಕ್ಯೂಮ್ -ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಬೆಲ್ಟ್) ಎಂತಲೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ:-** ಇದು ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಮಹಾಸಾಗರದ ಅಂಚುಗಳ ಸುತ್ತಲಿನ ಕುದುರೆ-ಲಾಳದ ಆಕಾರದ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ.
- ಇದನ್ನು ಅದರ ಆಕಾರದಿಂದಾಗಿ **'ಕುದುರೆ-ಲಾಳದ ಆಕಾರದ ಪಟ್ಟಿ'** ಎಂತಲೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ
- **ಲಕ್ಷಣಗಳು:-** ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಪಂಚದ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅಂದರೆ **90% ಭೂಕಂಪಗಳು** ಮತ್ತು **75% ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿ ಸ್ಫೋಟಗಳು** ಸಂಭವಿಸುತ್ತವೆ. ಅಂದರೆ **450 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು** ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿಗಳು ರಿಂಗ್ ಆಫ್ ಫೈರ್‌ನ ಅಂಚಿನುದ್ದಕ್ಕೂ ನೆಲೆಗೊಂಡಿವೆ.
- **ಅತ್ಯಂತ ಸಕ್ರಿಯವಾದ ಭೂಪಟಲ ಚಲನೆಯು ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ:-** ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಟೆಕ್ಟಾನಿಕ್ ಭೂ ಫಲಕಗಳ ನಿರಂತರ ಚಲನೆಯೇ, ರಿಂಗ್ ಆಫ್ ಫೈರ್‌ನ ಅಂಚಿನುದ್ದಕ್ಕೂ ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿಗಳು ಮತ್ತು ಭೂಕಂಪಗಳು ಹೇರಳವಾಗಿ ಕಂಡುಬರಲು ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿಗಳು:

- **ಬ್ಯಾರೆನ್ ದ್ವೀಪ,** ಅಂಡಮಾನ್ ದ್ವೀಪಗಳು (ಇದು ಭಾರತದ ಏಕೈಕ ಸಕ್ರಿಯ ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿಯಾಗಿದೆ)
- **ನಾರ್ಕೊಂಡಮ್,** ಅಂಡಮಾನ್ ದ್ವೀಪಗಳು
- **ಬಾರಾಟಾಂಗ್,** ಅಂಡಮಾನ್ ದ್ವೀಪಗಳು
- **ದಖ್ಖನ್ ಲಾವಾ ಸ್ತರಗಳು (ಡೆಕ್ಕನ್ ಟ್ರ್ಯಾಪ್ಸ್),** ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ

'NCERT'ಗೆ ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಮಾನ್ಯತೆ

ಸರ್ಕಾರಿ ಉಪಕ್ರಮಗಳು

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- **ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವಾಲಯವು** ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಮಂಡಳಿ (NCERT)ಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿದೆ.

ನಿರ್ಧಾರದ ಪ್ರಭಾವ:

- ಈ ಮಾನ್ಯತೆಯಿಂದಾಗಿ NCERT ಯು ಈಗ ಹೊಸ ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬಹುದು ಹಾಗೂ ಪದವಿಗಳನ್ನು ಪ್ರದಾನ ಮಾಡಬಹುದು.
- ಸಂಶೋಧನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು, ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಮತ್ತು ನವೀನ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವಂತೆಯೂ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.
- ಯುಜಿಸಿ (UGC) ನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಹಾಗೂ **ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ (NEP) 2020 ಕ್ಕೆ** ಅನುಗುಣವಾಗಿ, NCERT ಇತರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೂ ಕ್ರಮೇಣ ತನ್ನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

INSTAKAS

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಮಂಡಳಿ (NCERT)ಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು **1961** ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದ ಒಂದು ಸ್ವಾಯತ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.
- **ಧ್ಯೇಯ:** ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣದ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ನೀತಿಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಕುರಿತು ಇದು ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯ ಸಹಾಯ ಹಾಗೂ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಗಳು:

- **ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ:** **NCERT** ಯು **ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು (NCF)** ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ನೋಡಲ್ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣದ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಪ್ರಕಟಣೆ:** ಇದು ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ಹಿಂದಿ ಮತ್ತು ಉರ್ದು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ I ರಿಂದ XII ನೇ ತರಗತಿಗಳಿಗೆ ಮಾದರಿ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಸಿಬಿಎಸ್‌ಇ (CBSE) ಸಂಯೋಜಿತ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಯುಪಿಎಸ್‌ಸಿ (UPSC), ಜೆಇಇ (JEE) ಹಾಗೂ ನೀಟ್ (NEET) ನಂತಹ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಇವು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿವೆ.
- **ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ:** ಇದು ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಸೇವಾ-ಪೂರ್ವ ಹಾಗೂ ಸೇವಾನಿರತ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಡಿಜಿಟಲ್ ಉಪಕ್ರಮಗಳು:** **ಇ-ಪಾಠಶಾಲಾ** ಮತ್ತು **ದೀಕ್ಷಾ (DIKSHA)** ದಂತಹ ವೇದಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ, ಇದು ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳು, ಆಡಿಯೋ ಮತ್ತು ವಿಡಿಯೋ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಗೆ ಉಚಿತ ಡಿಜಿಟಲ್ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.

'ಯುವ ಸಂಗಮ'

ಸರ್ಕಾರಿ ಉಪಕ್ರಮಗಳು

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- **ಯುವ ಸಂಗಮ ಹಂತ-VI (Phase-VI)** ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ-ನೇತೃತ್ವದ ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರವಾಸಗಳಿಗಾಗಿ ನೋಂದಣಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ನಡೆದಿದ್ದು, ಇದು ಒಟ್ಟು **22** ರಾಜ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

'ಯುವ ಸಂಗಮ' ಉಪಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು ಭಾರತದ ವಿವಿಧ ರಾಜ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಯುವಕರ ನಡುವಿನ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಆರಂಭಿಸಿರುವ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಉಪಕ್ರಮವಾಗಿದೆ.
- ಇದನ್ನು **ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವಾಲಯವು** ರೂಪಿಸಿದೆ ಮತ್ತು **'ಏಕ ಭಾರತ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಭಾರತ' (EBSB)** ಎಂಬ ಅಭಿಯಾನದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಏಕ ಭಾರತ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಭಾರತ (EBSB) ಉಪಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು ದೇಶದ **'ವೈವಿಧ್ಯತೆಯಲ್ಲಿ ಏಕತೆಯನ್ನು'** ಆಚರಿಸುವ ಒಂದು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಉಪಕ್ರಮವಾಗಿದೆ.
- **ಸರ್ದಾರ್ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲ್** ಅವರ 140ನೇ ಜನ್ಮದಿನದ ನೆನಪಿಗಾಗಿ **ಅಕ್ಟೋಬರ್ 31, 2015** ರಂದು ಪ್ರಧಾನಿ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿಯವರು ಇದನ್ನು ಘೋಷಿಸಿದರು.
- **ಅನುಷ್ಠಾನ ಸಚಿವಾಲಯ:- ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವಾಲಯ**

ಏಕ ಭಾರತ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಭಾರತದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿನ ಪ್ರಮುಖ ಉಪಕ್ರಮಗಳು:

- **ಯುವ ಸಂಗಮ:** ಇದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಆವರಣದಿಂದ ಹೊರಗಿರುವ ಯುವಜನರಿಗೆ, ತಮ್ಮ ಸಂಯೋಜಿತ ಅಥವಾ ಪಾಲುದಾರ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣಿಸಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಯುವ ವಿನಿಮಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿದೆ. ಇದು

ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ, ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಪ್ರಗತಿ, ಪರಸ್ಪರ ಸಂಪರ್ಕ, ಮತ್ತು ದೈವಶಕ್ತಿ ಎಂಬ ಐದು ಸ್ತಂಭಗಳ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿದೆ.

- **ಭಾಷಾ ಸಂಗಮ:** ಭಾಷಾ ಸಾಮರಸ್ಯವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ, ವಿವಿಧ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಜನರನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವ ಉಪಕ್ರಮವಾಗಿದೆ.
- **ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಏಕೀಕರಣ:** ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಶಾಲೆಗಳು ಮತ್ತು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು ಇಬಿಎಸ್‌ಬಿ (EBSB) ಕ್ಲಬ್‌ಗಳು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವಿನಿಮಯ ಪ್ರವಾಸಗಳು ಮತ್ತು **ಕಲಾ ಉತ್ಸವದಂತಹ** ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಉತ್ಸವಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತವೆ.
- **ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು:** ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ದಿನಗಳ ಆಚರಣೆ ಮತ್ತು **ಭಾರತ್ ಪರ್ವ್‌ನಂತಹ** ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಿಷಯಗಳ ಏಕೀಕರಣವನ್ನು ಇದು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಖರೀದಿ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರ ಸೂಚ್ಯಂಕ (PMI - Purchasing Manager's Index) - S&P ಸಂಸ್ಥೆ

ಆರ್ಥಿಕತೆ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಪಶ್ಚಿಮ ಏಷ್ಯಾದ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಭಾರತದ **ಉತ್ಪಾದನಾ PMI (Manufacturing PMI)** ಫೆಬ್ರವರಿ 2026 ರಲ್ಲಿ 56.9 ಇದ್ದದ್ದು, ಮಾರ್ಚ್ 2026 ರಲ್ಲಿ **53.9** ಕ್ಕೆ ಕುಸಿದಿದೆ.

ಖರೀದಿ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರ ಸೂಚ್ಯಂಕ (PMI) v/s ಕೈಗಾರಿಕಾ ಉತ್ಪಾದನಾ ಸೂಚ್ಯಂಕ (IIP):

ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ	ಖರೀದಿ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರ ಸೂಚ್ಯಂಕ (PMI)	ಕೈಗಾರಿಕಾ ಉತ್ಪಾದನಾ ಸೂಚ್ಯಂಕ (IIP)
ಮೂಲ	S&P ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆ	ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ಯಾಂಖಿಕ ಕಛೇರಿ (NSO, MoSPI), ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ
ಆಧಾರ	ಗ್ರಹಿಕೆ-ಆಧಾರಿತ ಸಮೀಕ್ಷೆ	ನೈಜ ಭೌತಿಕ ಉತ್ಪಾದನಾ ದತ್ತಾಂಶ
ವ್ಯಾಪ್ತಿ	ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಸೇವಾ ವಲಯಗಳು	ವಿಶಾಲ ಕೈಗಾರಿಕಾ ವಲಯ (ಗಣಿಗಾರಿಕೆ, ಉತ್ಪಾದನೆ, ವಿದ್ಯುತ್)
ಸಮಯ	ಮಾಸಿಕ, (ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ)	ಮಾಸಿಕ, (6-ವಾರಗಳ ವಿಳಂಬದೊಂದಿಗೆ)

ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ಅನಿಲೀಕರಣ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕ ಯೋಜನೆ

ಆರ್ಥಿಕತೆ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ದೇಶೀಯ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ಬಳಕೆಯ ಮೂಲಕ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಕೇಂದ್ರ ಸಚಿವರು ಭಾರತದ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯನ್ನು ಅನಾವರಣಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ಅನಿಲೀಕರಣ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸಾಧನವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ಅನಿಲೀಕರಣ (Coal Gasification)ದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ಅನಿಲೀಕರಣವು ಕಲ್ಲಿದ್ದಲನ್ನು **ಸಂಶ್ಲೇಷಿತ ಅನಿಲ (ಸಿನ್‌ಗ್ಯಾಸ್)ವಾಗಿ** ಪರಿವರ್ತಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ. ಸಿನ್‌ಗ್ಯಾಸ್ ಎಂದರೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ **ಜಲಜನಕ (ಹೈಡ್ರೋಜನ್) (H_2)** ಮತ್ತು **ಇಂಗಾಲದ ಮೊನಾಕ್ಸೈಡ್ (CO)** ಅನಿಲಗಳ ಮಿಶ್ರಣವಾಗಿದೆ.
- ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ತಾಪಮಾನದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲನ್ನು ಉಗಿ (ಹಬೆ) ಮತ್ತು ಆಮ್ಲಜನಕದೊಂದಿಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಈ ಅನಿಲವನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

- **ಸಿನ್‌ಗ್ಯಾಸ್** ಅನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಕಚ್ಚಾವಸ್ತುವಾಗಿ) ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ:
  - **ಅಮೋನಿಯಾ** → ರಸಗೊಬ್ಬರ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
  - **ಮೆಥನಾಲ್** → ಇಂಧನ ಮತ್ತು ರಾಸಾಯನಿಕ ಕಚ್ಚಾವಸ್ತುವಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
  - **ಹೈಡ್ರೋಜನ್** → ಶುದ್ಧ ಇಂಧನ ವಾಹಕವಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
  - **ಸಂಶ್ಲೇಷಿತ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಅನಿಲ** → ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಎಲ್‌ಎನ್‌ಜಿ (LNG) ಗೆ ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಆದಿತ್ಯ-ಎಲ್1 ಮಿಷನ್

ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ

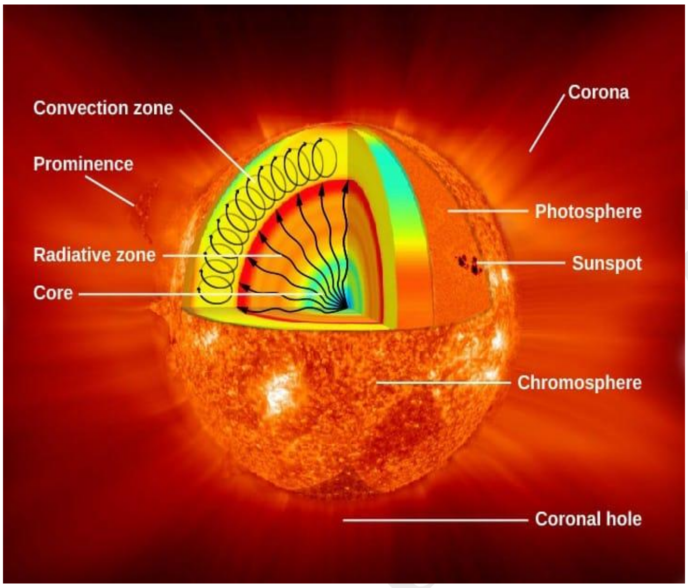

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಆದಿತ್ಯ-ಎಲ್1 (Aditya-L1) ಮಿಷನ್ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿರುವ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲು, ಭಾರತೀಯ ಸೌರ ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರ ಸಮುದಾಯದಿಂದ **ಭಾರತೀಯ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆಯು (ISRO)** ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿದೆ.

'ಆದಿತ್ಯ-ಎಲ್1 ಮಿಷನ್'ನ ಬಗ್ಗೆ:

- **ವಿಶೇಷತೆ:-** ಆದಿತ್ಯ-ಎಲ್1 ಸೂರ್ಯನನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು ಉಡಾವಣೆಗೊಂಡ ಭಾರತದ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ-ಆಧಾರಿತ ವೀಕ್ಷಣಾಲಯವಾಗಿದೆ . ಇದನ್ನು **PSLV-C57** ಉಡಾವಣಾ ವಾಹನದ ಮೂಲಕ ಉಡಾವಣೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು.
- **ಗಮನಿಸಿ:-** ಈ ಸೌರ ಮಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ನೌಕೆಯು ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಸೂರ್ಯನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ; ಬದಲಾಗಿ ಸೂರ್ಯಗ್ರಹಣದ ಸಮಯದಲ್ಲೂ ಸೂರ್ಯನನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ವೀಕ್ಷಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತಹ ಬಿಂದುವಿನಲ್ಲಿ ಇದು ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ವೀಕ್ಷಣಾಲಯವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
- ಭೂಮಿ ಮತ್ತು ಸೂರ್ಯನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ, ಭೂಮಿಯಿಂದ ಸುಮಾರು **1.5 ಮಿಲಿಯನ್ ಕಿ.ಮೀ** ದೂರದಲ್ಲಿರುವ **ಲಾಗ್ರೇಂಜ್ ಪಾಯಿಂಟ್ 1 (L1)** ಸುತ್ತಲಿನ ಹ್ಯಾಲೊ ಕಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ನೌಕೆಯನ್ನು ಇರಿಸಲು ಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಮಿಷನ್‌ನ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶಗಳು:

- ಈ ಮಿಷನ್ ಸೂರ್ಯನ ಮೇಲ್ಭಾಗದ ವಾತಾವರಣದ (ವರ್ಣಗೋಳ ಮತ್ತು ಕೊರೊನ) ಚಲನಶೀಲತೆಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದರ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುತ್ತದೆ.
- ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಹವಾಮಾನವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಅಂಶಗಳು, ಸೌರ ಮಾರುತದ ಮೂಲ, ಸಂಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಚಲನಶೀಲತೆಯನ್ನು ಸಹ ಇದು ಗುರುತಿಸುತ್ತದೆ.

ಸೂರ್ಯನನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವ ಇತರ ಮಿಷನ್‌ಗಳು:

- **2018** ರಲ್ಲಿ ಉಡಾವಣೆಗೊಂಡ **ನಾಸಾದ (NASA) ಪಾರ್ಕರ್ ಸೋಲಾರ್ ಪ್ರೋಬ್** ಈಗಾಗಲೇ ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ಬಹಳ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿದೆ, ಆದರೆ ಇದು ಸೂರ್ಯನಿಂದ ಬೇರೆಡೆಗೆ ಮುಖಮಾಡಿ ತನ್ನ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತದೆ.
- **ನಾಸಾ (NASA) ಮತ್ತು ಅಂದಿನ ಪಶ್ಚಿಮ ಜರ್ಮನಿಯ** ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಜಂಟಿ ಉದ್ಯಮವಾದ **ಹೀಲಿಯೋಸ್ 2 (Helios 2)** ಸೌರ ಶೋಧಕವನ್ನು, ಸೂರ್ಯನ ಮೇಲ್ಮೈಯ ಸೌರ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡಲು **1976** ರಲ್ಲಿ ಉಡಾವಣೆ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು.

ಐಎನ್‌ಎಸ್ ತಾರಗಿರಿ (INS Taragiri)

ರಕ್ಷಣೆ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ನೀಲಗಿರಿ-ವರ್ಗದ, ರಹಸ್ಯಗಾಮಿ (ಸ್ಟೆಲ್ತ್) ಹಾಗೂ ನಿರ್ದೇಶಿತ ಕ್ಷಿಪಣಿ ಯುದ್ಧನೌಕೆಯಾದ INS ತಾರಗಿರಿ ಯನ್ನು ಭಾರತೀಯ ನೌಕಾಪಡೆಗೆ ನಿಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಐಎನ್‌ಎಸ್ ತಾರಗಿರಿ (INS Taragiri):

- ಇದು **ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ 17A** ಯೋಜನೆಯಡಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತಿರುವ 7 ಬಹು-ಕಾರ್ಯಾಚರಣಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ, **ರಹಸ್ಯಗಾಮಿ (ಸ್ಟೆಲ್ತ್) ಹಾಗೂ ನಿರ್ದೇಶಿತ ಕ್ಷಿಪಣಿ ಯುದ್ಧನೌಕೆಗಳ** ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿ 4ನೇ ನೌಕೆಯಾಗಿದೆ.
- ಇದನ್ನು ಮುಂಬೈನ **ಮಜಗಾಂವ್ ಡಾಕ್ ಶಿಪ್‌ಬಿಲ್ಡರ್ಸ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ (MDL)** ಸಂಸ್ಥೆಯು ನಿರ್ಮಿಸಿದೆ.
- ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರಾಖಂಡದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ **'ತಾರಗಿರಿ' ಬೆಟ್ಟಗಳ** ಹೆಸರನ್ನು ಇಡಲಾಗಿದೆ.
- ಈ ಯುದ್ಧನೌಕೆಯ ಸುಮಾರು **75%** ರಷ್ಟು ಭಾಗವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ದೇಶೀಯವಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣಗಳು:

- ವಾಯು, ಭೂ ಮೇಲ್ಮೈ ಮತ್ತು ಜಲಗರ್ಭದ ಯುದ್ಧ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಬಹು-ಪಾತ್ರ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳಿಗಾಗಿ ಇದನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಇದು ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ MF-ಸ್ಟಾರ್ ರಾಡಾರ್, MRSAM, ಬರಾಕ್ ವಾಯು ರಕ್ಷಣಾ ಕ್ಷಿಪಣಿಗಳು ಮತ್ತು ಬ್ರಹ್ಮೋಸ್ ಕ್ಷಿಪಣಿಗಳಂತಹ ಪ್ರಬಲ ಅಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಸುಸಜ್ಜಿತವಾಗಿದೆ.

ಐಎನ್‌ಎಸ್ ಅರಿಧಮನ್ (INS Aridhaman)

ರಕ್ಷಣೆ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಭಾರತದ ಅರಿಹಂತ್-ವರ್ಗದ ಬ್ಯಾಲಿಸ್ಟಿಕ್ ಕ್ಷಿಪಣಿ ಜಲಾಂತರ್ಗಾಮಿ (SSBN) ಪಡೆಯ ಭಾಗವಾದ INS ಅರಿಧಮನ್ (INS Aridhaman) ಅನ್ನು ನೌಕಾಪಡೆಗೆ ನಿಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದು ತನ್ನ ಹಿಂದಿನ ಆವೃತ್ತಿಗಳಾದ **ಐಎನ್‌ಎಸ್ ಅರಿಹಂತ್** (2016 ರಲ್ಲಿ ಸೇರ್ಪಡೆ) ಮತ್ತು **ಐಎನ್‌ಎಸ್ ಅರಿಘಾಟ್** (2024 ರಲ್ಲಿ ಸೇರ್ಪಡೆ) ಜಲಾಂತರ್ಗಾಮಿಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸುಧಾರಿತ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣಗಳು:

- ಐಎನ್‌ಎಸ್ ಅರಿಹಂತ್ ಮತ್ತು ಐಎನ್‌ಎಸ್ ಅರಿಘಾಟ್ ಗಿಂತ ದೊಡ್ಡದಾಗಿದ್ದು, ಸುಮಾರು **7,000 ಟನ್‌ಗಳಷ್ಟು** ಜಲಸ್ಥಳಾಂತರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ಇದು **24 ಕೆ-15 ಸಾಗರಿಕಾ (K-15 Sagarika)** ಕ್ಷಿಪಣಿಗಳು ಅಥವಾ **8 ಕೆ-4 / ಕೆ-5 (K-4 / K-5)** ಕ್ಷಿಪಣಿಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತೊಯ್ಯುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

- **ಕೆ-4 (K-4)** ಕ್ಷಿಪಣಿಯು ಸುಮಾರು **3,500** ಕಿ.ಮೀ. ಕಾರ್ಯಾಚರಣಾ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ಇವು ಪರಮಾಣು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿರುವ, ಜಲಾಂತರ್ಗಾಮಿಯಿಂದ ಉಡಾವಣೆಗೊಳ್ಳುವ ಬ್ಯಾಲಿಸ್ಟಿಕ್ ಕ್ಷಿಪಣಿಗಳಾಗಿವೆ (**SLBMs**).

'ಭಾರತದ ಪರಮಾಣು ಜಲಾಂತರ್ಗಾಮಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ'ದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದನ್ನು **ರಕ್ಷಣಾ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಸ್ಥೆ (DRDO), ಪರಮಾಣು ಶಕ್ತಿ ಇಲಾಖೆ (DAE), ಭಾರತೀಯ ನೌಕಾಪಡೆ** ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ರಕ್ಷಣಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಹಾಗೂ ಆರಂಭಿಕ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ **ರಷ್ಯಾ** ದೇಶದ ತಾಂತ್ರಿಕ ನೆರವಿನೊಂದಿಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.
- **ಪರಮಾಣು-ಚಾಲಿತ ಬ್ಯಾಲಿಸ್ಟಿಕ್ ಕ್ಷಿಪಣಿ ಜಲಾಂತರ್ಗಾಮಿ (SSBN)**ಯು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಿದೆ. ಇದು ಜಲಾಂತರ್ಗಾಮಿಯಿಂದ ಉಡಾವಣೆಗೊಳ್ಳುವ (SLBMs), ಏಕ ಅಥವಾ ಬಹು ಪರಮಾಣು ಸಿಡಿತಲೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಬ್ಯಾಲಿಸ್ಟಿಕ್ ಕ್ಷಿಪಣಿಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತೊಯ್ಯುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಭಾರತದ ಬಂದರು ಸರಕು ಸಾಗಣೆ: ಗುರಿ ಮೀರಿದ ಸಾಧನೆ ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- **2025-26ನೇ** ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಪ್ರಮುಖ ಬಂದರುಗಳು **915.17 ಮಿಲಿಯನ್ ಟನ್ (MT)** ಸರಕುಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿವೆ. ಇದು ನಿಗದಿತ **904 MT** ಗುರಿಯನ್ನು ಮೀರಿದ್ದು, ವಾರ್ಷಿಕ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ **7.06%** ರಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿದೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಬಂದರುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

- ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು **14 ಪ್ರಮುಖ ಬಂದರುಗಳಿದ್ದು (Major Ports)**, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ 12 ಬಂದರುಗಳು ಪ್ರಸ್ತುತ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿವೆ ಮತ್ತು ದೇಶಾದ್ಯಂತ 200 ಸಣ್ಣ ಬಂದರುಗಳಿವೆ (Non-major ports).
- **ಹೊಸ ಪ್ರಮುಖ ಬಂದರುಗಳು:-** ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ **ವಾಧವನ್ ಬಂದರು** ಮತ್ತು ಅಂಡಮಾನ್ ಮತ್ತು ನಿಕೋಬಾರ್ ದ್ವೀಪಗಳ **ಗಲಾಥಿಯಾ ಕೊಲ್ಲಿ ಬಂದರನ್ನು** ಹೊಸ ಪ್ರಮುಖ ಬಂದರುಗಳಾಗಿ ಅಧಿಸೂಚನೆ ಹೊರಡಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಪ್ರಮುಖ ಬಂದರುಗಳು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ **'ಬಂದರು, ಹಡಗು ಮತ್ತು ಜಲಸಾರಿಗೆ ಸಚಿವಾಲಯ'**ದ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಒಳಪಡುತ್ತವೆ. ಆದರೆ, ಸಣ್ಣ ಬಂದರುಗಳು ಆಯಾ ರಾಜ್ಯಗಳ ಕಡಲ ಮಂಡಳಿಗಳು ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬರುತ್ತವೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಬಂದರುಗಳು:

ಪಶ್ಚಿಮ ಕರಾವಳಿ ಬಂದರುಗಳು	ಪೂರ್ವ ಕರಾವಳಿ ಬಂದರುಗಳು
ದೀನದಯಾಳ್ ಬಂದರು (ಕಾಂಡ್ಲಾ, ಗುಜರಾತ್)	ಪಾರಾದೀಪ್ ಬಂದರು (ಒಡಿಶಾ)
ಮುಂಬೈ ಬಂದರು (ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ)	ವಿಶಾಖಪಟ್ಟಣಂ ಬಂದರು (ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ)
ಜವಾಹರಲಾಲ್ ನೆಹರು ಬಂದರು (JNPT, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ)	ಚೆನ್ನೈ ಬಂದರು (ತಮಿಳುನಾಡು)
ಮುರ್ಮುಗೋವಾ ಬಂದರು (ಗೋವಾ)	ಕಾಮರಾಜರ್ ಬಂದರು (ಎನ್ನೋರ್, ತಮಿಳುನಾಡು)
ನವಮಂಗಳೂರು ಬಂದರು (ಕರ್ನಾಟಕ)	ವಿ.ಒ. ಚಿದಂಬರನಾರ್ ಬಂದರು (ಟ್ಯುಟಿಕೋರಿನ್, ತಮಿಳುನಾಡು)
ಕೊಚ್ಚಿನ್ ಬಂದರು (ಕೇರಳ)	ಶ್ಯಾಮ ಪ್ರಸಾದ್ ಮುಖರ್ಜಿ ಬಂದರು (ಕೋಲ್ಕತ್ತಾ-ಹಲ್ದಿಯಾ, ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ)

INSTAKAS

ಒಪೆಕ್ ಪ್ಲಸ್ (OPEC+)

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಜಾಗತಿಕ ಇಂಧನ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿರುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, **ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ರಫ್ತು ಮಾಡುವ ದೇಶಗಳ ಸಂಘಟನೆಯು** (OPEC) ತನ್ನ ತೈಲ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ದಿನಕ್ಕೆ **206,000 ಬ್ಯಾರೆಲ್‌ಗಳಷ್ಟು** ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ.

ಒಪೆಕ್ (OPEC) ಮತ್ತು ಒಪೆಕ್ ಪ್ಲಸ್ (OPEC+) ಬಗ್ಗೆ:

- ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ರಫ್ತು ಮಾಡುವ ದೇಶಗಳ ಸಂಘಟನೆಯು (OPEC) ಒಂದು ಕಾಯಂ ಅಂತರ-ಸರ್ಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ **1960 ರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಬಾಗ್ದಾದ್ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ** ಇರಾನ್, ಇರಾಕ್, ಕುವೈತ್, ಸೌದಿ ಅರೇಬಿಯಾ ಮತ್ತು ವೆನೆಜುವೆಲಾ ದೇಶಗಳು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದವು.
- **ಒಪೆಕ್ 12 ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು:-** ಅಲ್ಜೀರಿಯಾ, ಕಾಂಗೋ, ಈಕ್ವಟೋರಿಯಲ್ ಗಿನಿ, ಗ್ಯಾಬೊನ್, ಇರಾನ್, ಇರಾಕ್, ಕುವೈತ್, ಲಿಬಿಯಾ, ನೈಜೀರಿಯಾ, ಸೌದಿ ಅರೇಬಿಯಾ, ಯುನೈಟೆಡ್ ಅರಬ್ ಎಮಿರೇಟ್ಸ್ (UAE) ಮತ್ತು ವೆನೆಜುವೆಲಾ ದೇಶಗಳು ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಸದಸ್ಯರಾಗಿವೆ.
- **ಒಪೆಕ್-ಯೇತರ ಪಾಲುದಾರ 10 ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು:-** ವಿಸ್ತೃತವಾದ "ಪ್ಲಸ್ (Plus)" ಗುಂಪು ಅಜೆರ್ಬೈಜಾನ್, ಬಹ್ರೇನ್, ಬ್ರೂನಿ, ಕಜಕಿಸ್ತಾನ್, ಮಲೇಷ್ಯಾ, ಮೆಕ್ಸಿಕೋ, ಒಮಾನ್, ರಷ್ಯಾ, ದಕ್ಷಿಣ ಸುಡಾನ್ ಮತ್ತು ಸುಡಾನ್ ದೇಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- ಒಪೆಕ್ (OPEC) ನ ಪ್ರಧಾನ ಕಚೇರಿಯು ಆಸ್ಟ್ರಿಯಾದ **ವಿಯೆನ್ನಾ** ನಗರದಲ್ಲಿದೆ.
- **2016 ರಲ್ಲಿ**, ಒಪೆಕ್ ಸಂಘಟನೆಯು ಇತರ ತೈಲ ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳೊಂದಿಗೆ ಮೈತ್ರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು **ಒಪೆಕ್ ಪ್ಲಸ್ (OPEC+)** ಅನ್ನು ರಚಿಸಿತು. ಪ್ರಸ್ತುತ 'ಒಪೆಕ್ ಪ್ಲಸ್'ನಲ್ಲಿರುವ 10 ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ರಷ್ಯಾ, ಕಜಕಿಸ್ತಾನ್, ಅಜೆರ್ಬೈಜಾನ್, ಮೆಕ್ಸಿಕೋ ಮತ್ತು ಒಮಾನ್ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿವೆ.
- ಒಪೆಕ್ ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಪ್ರಪಂಚದ ಒಟ್ಟು ಪ್ರಮಾಣೀಕೃತ ತೈಲ ನಿಕ್ಷೇಪಗಳಲ್ಲಿ **80% ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ** ಪಾಲನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ.
- ವಿಶ್ವದ ಒಟ್ಟು ಕಚ್ಚಾ ತೈಲದಲ್ಲಿ ಶೇ. **40%** ರಷ್ಟನ್ನು ಒಪೆಕ್ ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಜಾಗತಿಕ ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಇದರ ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ರಫ್ತು ಪಾಲು ಸುಮಾರು **60%** ರಷ್ಟಿದೆ.

ಮಂದಗತಿ (ಸ್ಥಗಿತ) ದರ ಏರಿಕೆ (Stagflation)

ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಅಮೆರಿಕ-ಇಸ್ರೇಲ್ ಮತ್ತು ಇರಾನ್ ನಡುವಿನ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಂಘರ್ಷವು ತೈಲ ಪೂರೈಕೆಯಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ಅಡಚಣೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದ್ದು, ಇದು ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಂದಗತಿ ದರ ಏರಿಕೆ ಭೀತಿಯನ್ನು ಮರುಕಳಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದೆ.

ಮಂದಗತಿ (ಸ್ಥಗಿತ) ದರ ಏರಿಕೆ (Stagflation)ಯ ಬಗ್ಗೆ:

- **ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ:-** ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಗಿತತೆ (ಅಥವಾ ಋಣಾತ್ಮಕ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿ), ತೀವ್ರ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ಅಧಿಕ ಹಣದುಬ್ಬರ - ಈ ಮೂರೂ ಅಂಶಗಳು ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸುವ ಸಂಕೀರ್ಣ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು **'ಸ್ಟಾಗ್‌ಫ್ಲೇಶನ್'** ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಪದದ ಮೂಲ:-** ಬ್ರಿಟಿಷ್ ರಾಜಕಾರಣಿಯಾದ **ಇಯಾನ್ ಮ್ಯಾಕ್ಲಿಯೋಡ್** ಅವರು **1960** ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಈ ಪದವನ್ನು ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಬಳಸಿದರು.
- **ಇದರ ಅಪಾಯಗಳೇನು?**
  - ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ **ವಿತ್ತೀಯ ನೀತಿಯ** ಸಾಧನಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿಫಲಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಹಣದುಬ್ಬರವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಬಡ್ಡಿದರಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದರೆ ಅದು **ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು** ಮತ್ತಷ್ಟು ಬಿಗಡಾಯಿಸುತ್ತದೆ. ಬದಲಾಗಿ, ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಬಡ್ಡಿದರಗಳನ್ನು ಕಡಿತಗೊಳಿಸಿದರೆ ಅದು **ಹಣದುಬ್ಬರವನ್ನು** ಇನ್ನಷ್ಟು ಉಲ್ಬಣಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

INSTA KAS

ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಚೇತಕ್‌ನ 47ನೇ ಸಂಸ್ಥಾಪನಾ ದಿನಾಚರಣೆ

ರಕ್ಷಣೆ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- **ಗಡಿ ರಸ್ತೆಗಳ ಸಂಸ್ಥೆಯ (BRO)** ಪ್ರಮುಖ ಯೋಜನೆಯಾದ 'ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಚೇತಕ್' ತನ್ನ 47ನೇ ಸಂಸ್ಥಾಪನಾ ದಿನವನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಆಚರಿಸಿಕೊಂಡಿತು.

'ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಚೇತಕ್'ನ ಬಗ್ಗೆ

- ಭೌಗೋಳಿಕ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಇದು **ಗಡಿ ರಸ್ತೆಗಳ ಸಂಸ್ಥೆಯ (BRO)** ಅತಿದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ.
- **1980** ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದ ಈ ಯೋಜನೆಯು ರಾಜಸ್ಥಾನ, ಪಂಜಾಬ್ ಮತ್ತು ಗುಜರಾತಿನ ಉತ್ತರ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ ಜಾಲಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಿಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದೆ.
- ಇದು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗಡಿಯ ಕಡೆಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಪ್ರಮುಖ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಮೂಲಕ ಭಾರತೀಯ ರಕ್ಷಣಾ ಪಡೆಗಳಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುತ್ತದೆ.

'ಗಡಿ ರಸ್ತೆಗಳ ಸಂಸ್ಥೆ' (BRO)ಯ ಬಗ್ಗೆ

- **ಸ್ಥಾಪನೆ:** ಪಂಡಿತ್ ಜವಾಹರಲಾಲ್ ನೆಹರೂ ಅವರು **1960** ರಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು.
- **ಉದ್ದೇಶ:** ದೇಶದ ಉತ್ತರ ಮತ್ತು ಈಶಾನ್ಯ ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಕವಾದ ರಸ್ತೆ ಸಂಪರ್ಕ ಜಾಲದ ತ್ವರಿತ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸುವುದು ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.
- **ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ:** ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಕೇಂದ್ರ **ರಕ್ಷಣಾ ಸಚಿವಾಲಯದ** ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ನಿಯಂತ್ರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ:** ಬದ್ಧತೆ, ಸಮರ್ಪಣಾ ಭಾವ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚ-ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಮೂಲಕ ಸಶಸ್ತ್ರ ಪಡೆಗಳ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಇದು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಇತ್ತೀಚಿನ ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಯೋಜನೆಗಳು:** ಅರುಣಾಚಲ ಪ್ರದೇಶದ ಬಾಲಿಪಾರಾ-ಚಾರ್‌ದುವಾರ್-ತವಾಂಗ್ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗುತ್ತಿರುವ **'ಸೆಲಾ ಸುರಂಗ'** ಯೋಜನೆಯು ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿದೆ.

ಬಯೋನೆಸ್ಟ್ (BioNEST)

ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮೈಸೂರಿನ CSIR-CFTRI ಯಲ್ಲಿ **'ಬಿರಾಕ್-ಬಯೋನೆಸ್ಟ್ ಇನ್ಕ್ಯುಬೇಷನ್ ಕೇಂದ್ರ' (BIRAC-BioNEST Incubation Centre)** ವನ್ನು ಉದ್ಘಾಟಿಸಲಾಗಿದೆ. **ಪ್ರೋಬಯಾಟಿಕ್ಸ್ (Probiotics)** ಹಾಗೂ **ಪೋಸ್ಟ್‌ಬಯಾಟಿಕ್ಸ್ (Postbiotics)** ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡುವುದು ಈ ಕೇಂದ್ರದ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಬಿರಾಕ್-ಬಯೋನೆಸ್ಟ್ ಇನ್ಕ್ಯುಬೇಷನ್ ಕೇಂದ್ರ'ದ ಬಗ್ಗೆ

- **ಉದ್ದೇಶ:** ಆಹಾರ ಜೈವಿಕ ಸಂಸ್ಕರಣೆ, ಜೈವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಂಶೋಧನೆ, ಯೋಜನೆಗಳ ವಿಸ್ತರಣೆ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಕ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಇದರ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ.
- ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಂಶೋಧನೆಗಳನ್ನು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವುದು ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ.
- **ಪ್ರಮುಖ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು:** ನ್ಯೂಟ್ರಾಸ್ಯುಟಿಕಲ್ಸ್, **ನಿಖರ ಕಿಣ್ವನ/ಹುದುಗುವಿಕೆ**, ಕ್ರಿಸ್ಪರ್ (CRISPR) ಆಧಾರಿತ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳು ಮತ್ತು ಸಸ್ಯಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಂತಹ ಉದಯೋನ್ಮುಖ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನವೋದ್ಯಮಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ.

ಸಿಎಫ್‌ಟಿಆರ್‌ಐ (CFTRI) ಕೇಂದ್ರೀಯ ಆಹಾರ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆ (CFTRI), ಮೈಸೂರು	ಬಿರಾಕ್ (BIRAC) ಜೈವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಉದ್ಯಮ ಸಂಶೋಧನಾ ನೆರವು ಮಂಡಳಿ (BIRAC)
• ಇದು ನವದೆಹಲಿಯ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಂಶೋಧನಾ ಮಂಡಳಿ (CSIR)ಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಗ ಸಂಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಗಾಲಯವಾಗಿದೆ. • **ಸ್ಥಾಪನೆ:** ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯು **1950** ರಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು. • **ದೃಷ್ಟಿಕೋನ:** ಆಹಾರ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಆಳವಾದ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಧ್ಯೇಯವಾಗಿದೆ. • **ಸಂಶೋಧನೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು:** a. ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ವಿಜ್ಞಾನಗಳು b. ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ c. ಭಾಷಾಂತರ ಸಂಶೋಧನೆ d. ಆಹಾರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷತೆ – ಸಿಎಫ್‌ಟಿಆರ್‌ಐ (CFTRI) ಸಂಸ್ಥೆಯು ಹೈದರಾಬಾದ್, ಲಕ್ನೋ ಮತ್ತು ಮುಂಬೈನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.	• ಇದು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಜೈವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಇಲಾಖೆಯ (DBT) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾದ ಲಾಭರಹಿತ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಉದ್ಯಮವಾಗಿದೆ. • **ಕಾರ್ಯ:** ರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಸಂಶೋಧನೆ ಹಾಗೂ ನಾವೀನ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಇದು ಉದಯೋನ್ಮುಖ ಜೈವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಸಬಲೀಕರಣಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಭಾರತ್ ಬುಡಕಟ್ಟು ಮಹೋತ್ಸವ-2026

ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಇತ್ತೀಚೆಗೆ **'ಭಾರತ್ ಬುಡಕಟ್ಟು ಮಹೋತ್ಸವ-2026'** ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಂಡಿದೆ. .

ಭಾರತ್ ಬುಡಕಟ್ಟು ಮಹೋತ್ಸವದ ಬಗ್ಗೆ

- ಇದು **ಕೇಂದ್ರ ಬುಡಕಟ್ಟು ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವಾಲಯದ** ಪ್ರಮುಖ ಉಪಕ್ರಮವಾಗಿದ್ದು, ಇದನ್ನು **'ಟ್ರೈಫೆಡ್' (TRIFED)** ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಆಯೋಜಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಉದ್ದೇಶ: 19** ದಿನಗಳ ಕಾಲ ನಡೆದ ಈ ಮಹೋತ್ಸವವು ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಇರುವ ಬುಡಕಟ್ಟು ಕುಶಲಕರ್ಮಿಗಳು, ಉದ್ಯಮಿಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳನ್ನು (SHGs) ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿ, ಭಾರತದ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಬುಡಕಟ್ಟು ಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ವಿಶಿಷ್ಟ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳು

- ಕರ್ನಾಟಕವು ಸುಮಾರು **50 ಅಧಿಸೂಚಿತ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳಿಗೆ (Scheduled Tribes)** ನೆಲೆಯಾಗಿದ್ದು, ಇವರು ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಶೇ. **6.95%** ರಷ್ಟಿದ್ದಾರೆ.
- ಈ ಸಮುದಾಯಗಳು ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ **ಬಳ್ಳಾರಿ, ರಾಯಚೂರು, ಮೈಸೂರು, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ** ಮತ್ತು **ಬೆಳಗಾವಿ** ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿವೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳು

- **ನಾಯ್ಕಡ / ನಾಯಕ / ಬೇಡ:** ಇದು ಕರ್ನಾಟಕದ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯವಾಗಿದೆ. ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ ಇದೊಂದು ಯೋಧ ಮತ್ತು ಬೇಟೆಗಾರ ಸಮುದಾಯವಾಗಿದ್ದು, ಇವರನ್ನು ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಮತ್ತು ಬೇಡ ಎಂಬ ಹೆಸರುಗಳಿಂದಲೂ ಗುರ್ತಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

INSTA KAS

- **ಗೋಂಡ್** : ಇದು ರಾಜ್ಯದ ಎರಡನೇ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯವಾಗಿದ್ದು, ಇವರು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ **ಬೀದರ್** ಮತ್ತು **ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡದಂತಹ** ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾಗದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದಾರೆ.
- **ಜೇನು ಕುರುಬ :** ಇವರ ಹೆಸರೇ ಸೂಚಿಸುವಂತೆ ಇವರು "ಜೇನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಜನ"ರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಜೇನುತುಪ್ಪವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವಲ್ಲಿ ಇವರಿಗಿರುವ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಪರಿಣತಿಯನ್ನು ಇದು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಸೋಲಿಗ:** ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ **ಬಿಳಿಗಿರಿರಂಗನ ಬೆಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ** ನೆಲೆಸಿರುವ ಇವರು ಅರಣ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಆಳವಾದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು **'ಸ್ಥಳಾಂತರ ಬೇಸಾಯ'** ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಆಚರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ.
- **ಹಕ್ಕಿಪಿಕ್ಕಿ** : ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ ಇವರು ಅರೆ-ಅಲೆಮಾರಿ "ಪಕ್ಷಿ ಬೇಟೆಗಾರರು" ಆಗಿದ್ದಾರೆ (ಹಕ್ಕಿ ಎಂದರೆ ಪಕ್ಷಿ, ಪಿಕ್ಕಿ ಎಂದರೆ ಹಿಡಿಯುವುದು). ಇವರು ರಾಜಸ್ಥಾನದ ಯೋಧ ಕುಲಗಳೊಂದಿಗೆ ತಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜರ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ.
- **ಸಿದ್ಧಿ:** ಶತಮಾನಗಳ ಹಿಂದೆ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಕರೆತರಲಾದ ಆಫ್ರಿಕನ್ ಮೂಲದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಜನಾಂಗೀಯ ಸಮುದಾಯ ಇದಾಗಿದೆ. ಇವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ **ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡದ** ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಇವರ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹಾಗೂ **"ಕವಂಡಿ "** ಎಂಬ ಕೌದಿ ಕಲೆಗೆ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ.
- **ಕೊರಗ:** ಇವರನ್ನು **'ವಿಶೇಷವಾಗಿ ದುರ್ಬಲವಾಗಿರುವ ಬುಡಕಟ್ಟು ಗುಂಪು' (PVTG)** ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇವರು **ಉಡುಪಿ** ಮತ್ತು **ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದಂತಹ** ಕರಾವಳಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿದ್ದು, ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ಬುಟ್ಟಿ ಹೆಣೆಯುವವರು ಮತ್ತು ಡೋಲು ಬಾರಿಸುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ.
- **ಯೆರವಾ:** ಇವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ **ಕೊಡಗು** ಮತ್ತು **ಮೈಸೂರು** ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಾರೆ. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ಅರಣ್ಯವಾಸಿಗಳಾಗಿರುವ ಇವರು ಈಗ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಾಫಿ ಮತ್ತು ಚಹಾ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಪರಮಾಣು ಇಂಧನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಸಾಧನೆ

ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- **ಕಲ್ಪಾಕಂನಲ್ಲಿ** ನಿರ್ಮಿಸಲಾದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವದೇಶಿ 'ಮಾದರಿ ತ್ವರಿತ ಉತ್ಪಾದನಾ ರಿಯಾಕ್ಟರ್' **(PFBR)** 'ಕ್ರಿಟಿಕಾಲಿಟಿ' (Criticality) ಹಂತವನ್ನು ತಲುಪುವ ಮೂಲಕ ಭಾರತವು ಪರಮಾಣು ಇಂಧನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಮೈಲಿಗಲ್ಲನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದೆ.

ಮಾದರಿ ತ್ವರಿತ ಉತ್ಪಾದನಾ ರಿಯಾಕ್ಟರ್ (PFBR) ನ ಬಗ್ಗೆ

- PFBR ಒಂದು ಸುಧಾರಿತ ರಿಯಾಕ್ಟರ್ ಆಗಿದ್ದು, ಇದು ತಾನು ಬಳಸುವ ಇಂಧನಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ವಿದಳನಕಾರಿ ಇಂಧನವನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತದೆ.
- ಭಾರತದ PFBR **ಕಲ್ಪಾಕಂನಲ್ಲಿದ್ದು**, ಇದನ್ನು 'ಭಾರತೀಯ ನಾಭಿಕೀಯ ವಿದ್ಯುತ್ ನಿಗಮ ಲಿಮಿಟೆಡ್' **(BHAVINI)** ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ.
- ಇದು ಯುರೇನಿಯಂ-ಪ್ಲುಟೋನಿಯಂ ಮಿಶ್ರಿತ ಆಕ್ಸೈಡ್ **(MOX - Mixed Oxide)** ಇಂಧನವನ್ನು ಬಳಸುತ್ತದೆ.
- **ಇದನ್ನು 'ಫಾಸ್ಟ್ ಬ್ರೀಡರ್' ಎಂದು ಏಕೆ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ?:**
  - ಸಾಮಾನ್ಯ ರಿಯಾಕ್ಟರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ನಿಧಾನಗತಿಯ ಉಷ್ಣ ನ್ಯೂಟ್ರಾನ್‌ಗಳ ಬದಲಾಗಿ, ವಿದಳನ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲು ಇದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಕ್ತಿಯ, ಅತಿವೇಗದ ನ್ಯೂಟ್ರಾನ್‌ಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತದೆ.
  - ಇದು **ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ವಿದಳನಗೊಳ್ಳದ (Fertile - ಪರಿವರ್ತನೀಯ)** ವಸ್ತುವನ್ನು (ಉದಾಹರಣೆಗೆ: ಯುರೇನಿಯಂ-238) ವಿದಳನಕಾರಿ ಇಂಧನವನ್ನಾಗಿ (ಪ್ಲುಟೋನಿಯಂ-239) ಪರಿವರ್ತಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಕ್ರಿಟಿಕಾಲಿಟಿ (Criticality) ಎಂದರೇನು?:** ರಿಯಾಕ್ಟರ್ ಒಂದು ಸ್ವಯಂ-ನಿರಂತರ ಪರಮಾಣು ವಿದಳನ

ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಹಂತವನ್ನು 'ಕ್ರಿಟಿಕಾಲಿಟಿ' ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ನ್ಯೂಟ್ರಾನ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಯಾವುದೇ ಬಾಹ್ಯ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪವಿಲ್ಲದೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಮರ್ಥವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಸಾಧನೆಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ

- **ಭಾರತದ ಮೂರು-ಹಂತದ ಪರಮಾಣು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಪ್ರಗತಿ:** PFBR ಯೋಜನೆಯು ಭಾರತದ 'ಮೂರು-ಹಂತದ ಪರಮಾಣು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ' ಎರಡನೇ ಹಂತದ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.
    - ಇದು ಫಲವತ್ತಾದ ವಸ್ತುವನ್ನು ವಿದಳನಕಾರಿ ಇಂಧನವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ.
    - ಇದು ಥೋರಿಯಂ ಬಳಕೆಯ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿರುವ ಮೂರನೇ ಹಂತದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಭದ್ರ ಬುನಾದಿ ಹಾಕುತ್ತದೆ.
- **ಥೋರಿಯಂ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಬಳಕೆ:** ಭಾರತವು ಅಪಾರ ಪ್ರಮಾಣದ ಥೋರಿಯಂ ನಿಕ್ಷೇಪಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. PFBR ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಥೋರಿಯಂ ಆಧಾರಿತ ರಿಯಾಕ್ಟರ್‌ಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ವಿದಳನಕಾರಿ ವಸ್ತುವನ್ನು **(U-233)** ಉತ್ಪಾದಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
    - **ಥೋರಿಯಂ-232** ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ ವಿದಳನಕಾರಿಯಲ್ಲ, ಆದರೆ ಅದನ್ನು ವಿದಳನಕಾರಿ ವಸ್ತುವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.
- **ತಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ:** ವಾಣಿಜ್ಯ ತ್ವರಿತ ಉತ್ಪಾದನಾ ರಿಯಾಕ್ಟರ್ ಅನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ ರಷ್ಯಾದ ನಂತರದ **ಎರಡನೇ ದೇಶವಾಗಿ** ಭಾರತ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದೆ.
    - ಇದು ಪರಮಾಣು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಸುಧಾರಿತ ದೇಶೀಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತದೆ.

ನಮೋ ಡ್ರೋನ್ ದೀದಿ ಯೋಜನೆ

ಯೋಜನೆಗಳು

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಕೇಂದ್ರ **ನಾಗರಿಕ ವಿಮಾನಯಾನ ಸಚಿವಾಲಯದ** ಮಾಹಿತಿಯ ಪ್ರಕಾರ, ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಒಟ್ಟು **1,094** ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ (SHG) ಮಹಿಳಾ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಡ್ರೋನ್ ಪೈಲಟ್‌ಗಳಾಗಿ ತರಬೇತಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ನಮೋ ಡ್ರೋನ್ ದೀದಿ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ

- **ಪ್ರಾರಂಭ:** ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು **2023** ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ.
- **ಗುರಿ:** ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು **"ಕೃಷಿ-ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ"** ಉದ್ಯಮಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಅವರನ್ನು ಸಬಲೀಕರಣಗೊಳಿಸುವುದು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ.
- **ಉದ್ದೇಶ: 2024** ಮತ್ತು **2026** ರ ನಡುವೆ ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಮಹಿಳಾ ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳಿಗೆ (SHGs) **15,000** ಡ್ರೋನ್‌ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಇದು ಹೊಂದಿದೆ.
- **ಹಣಕಾಸು ನೆರವು:** ಇದೊಂದು ಕೇಂದ್ರ ವಲಯದ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದ್ದು, ಇದರ ಸಂಪೂರ್ಣ **100%** ರಷ್ಟು ಅನುದಾನವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವೇ ಭರಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಅನುಷ್ಠಾನ:** ಕೇಂದ್ರ **ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ರೈತರ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಚಿವಾಲಯವು** ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು

- **ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ:** ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ನುರಿತ ಡ್ರೋನ್ ಪೈಲಟ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಸೇವಾ ಪೂರೈಕೆದಾರರನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಲಾಗುವುದು.
- **ಕೃಷಿ ಆಧುನೀಕರಣ:** ನಿಖರ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನ್ಯಾನೋ ಯೂರಿಯಾದಂತಹ ದ್ರವರೂಪದ ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳು ಮತ್ತು ಕೀಟನಾಶಕಗಳನ್ನು ನಿಖರವಾಗಿ ಸಿಂಪಡಿಸಲು ಡ್ರೋನ್‌ಗಳನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಕೃಷಿ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಹಾಗೂ

ರೈತರಿಗಾಗುವ ಆರೋಗ್ಯದ ಅಪಾಯಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

- **ಜೀವನೋಪಾಯ ಸೃಷ್ಟಿ:** ಡ್ರೋನ್ ಬಾಡಿಗೆ ಸೇವೆಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘಕ್ಕೂ ಕನಿಷ್ಠ **₹1 ಲಕ್ಷಗಳಷ್ಟು** ಹೆಚ್ಚುವರಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿದೆ.

ಬಾಬು ಜಗಜೀವನ್ ರಾಮ್

ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಪ್ರಧಾನಿ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿಯವರು **ಬಾಬು ಜಗಜೀವನ್ ರಾಮ್** ಅವರ ಜನ್ಮ ದಿನಾಚರಣೆಯಂದು ಅವರಿಗೆ ಗೌರವ ನಮನ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು.

ಬಾಬು ಜಗಜೀವನ್ ರಾಮ್ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ

- ಇವರು ಪ್ರಮುಖ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರರು ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕರಾಗಿದ್ದು, **5 ಏಪ್ರಿಲ್ 1908** ರಂದು ಪ್ರಸ್ತುತ ಬಿಹಾರ ರಾಜ್ಯದ **ಚಂದ್ವಾ** ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು.
- ಇವರು ಬನಾರಸ್ ಹಿಂದೂ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡಿದರು ಮತ್ತು ನಂತರ ಕಲ್ಕತ್ತಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಿಂದ ಪದವಿ ಪಡೆದರು.
- **ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರ:** ಇವರು ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರಿಂದ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಪಡೆದಿದ್ದರು ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡಿದ್ದರು.
- ಇವರು ಕಾನೂನುಭಂಗ ಚಳವಳಿ ಮತ್ತು ಕ್ವಿಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು.
- **ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯದ ಕೊಡುಗೆಗಳು:** ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಸಮುದಾಯಗಳನ್ನು ಸಂಘಟಿಸಲು ಇವರು **'ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ರವಿದಾಸ್ ಮಹಾಸಭಾ'** ಮತ್ತು **'ಅಖಿಲ ಭಾರತ ದಲಿತ ವರ್ಗಗಳ ಲೀಗ್' (All India Depressed Classes League)** ಅನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು.
- **1955 ರ ನಾಗರಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳ ರಕ್ಷಣಾ ಕಾಯ್ದೆಯ** ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ಇವರು ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದ್ದರು.
- **ರಾಜಕೀಯ ಜೀವನ:** ಇವರು ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದರು.
- ಕೇಂದ್ರ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಸಚಿವರಾಗಿ **ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿಯ** ಯಶಸ್ಸಿನ ಶ್ರೇಯಸ್ಸು ಇವರಿಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ, ಹಾಗೂ ರಕ್ಷಣಾ ಸಚಿವರಾಗಿ ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶದ ಉದಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ **1971** ರ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಭಾರತವನ್ನು ಇವರು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮುನ್ನಡೆಸಿದರು.
- ಇವರು **1979** ರಲ್ಲಿ ಮೊರಾರ್ಜಿ ದೇಸಾಯಿ ಅವರ ಸರ್ಕಾರದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ **ಉಪಪ್ರಧಾನಿಯಾಗಿ** ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬಂಧನದಲ್ಲಿನ ಸಾವುಗಳು (Custodial Deaths in India)

ಆಡಳಿತ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- **2020** ರಲ್ಲಿ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ತಂದೆ-ಮಗ (ಪಿ. ಜಯರಾಜ್ ಮತ್ತು ಜೆ. ಬೆನಿಕ್ಸ್) ಅವರ ಬರ್ಬರ ಪೊಲೀಸ್ ಹತ್ಯೆ ಪ್ರಕರಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಮಧುರೈ ವಿಚಾರಣಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ತಮಿಳುನಾಡಿನ ೯ ಪೊಲೀಸರಿಗೆ ಮರಣದಂಡನೆ ವಿಧಿಸಿದೆ.

ಬಂಧನದಲ್ಲಿನ ಸಾವು (Custodial Death)

- ಪೊಲೀಸ್ ವಶದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಬಂಧನದಲ್ಲಿರುವಾಗ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬ ಮರಣ

ಹೊಂದುವುದನ್ನು 'ಬಂಧನದಲ್ಲಿನ ಸಾವು' ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

- ಇದು ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ವಿಚಾರಣೆಗೂ ಮುನ್ನ, ಪೊಲೀಸ್ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಅಥವಾ ಆರೋಪಿಯ ಮೇಲಿನ ಅಪರಾಧ ಸಾಬೀತಾದ ನಂತರವೂ ಸಂಭವಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.
- ಪೊಲೀಸರ ಚಿತ್ರಹಿಂಸೆ, ತೀವ್ರ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ, ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ ನೆರವು ನೀಡದಿರುವುದು ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಅನುಮಾನಾಸ್ಪದ ಸಂದರ್ಭಗಳಿಂದಾಗಿ ಇಂತಹ ಸಾವುಗಳು ಸಂಭವಿಸಬಹುದು.

ಇದು ಭಾರತದ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಾಗಿದೆ:

- **ವಿಧಿ 20(1):** ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಥವಾ ಕಠಿಣವಾದ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ನೀಡುವಂತಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ವಿಧಿ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತದೆ.
- **ವಿಧಿ 20(3):** ಇದು ಸ್ವಯಂ-ದೋಷಾರೋಪಣೆಯ ವಿರುದ್ಧದ ಹಕ್ಕನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ, ಆರೋಪಿಯಾಗಿರುವ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ತನ್ನ ವಿರುದ್ಧವೇ ತಾನೇ ಸಾಕ್ಷಿ ನುಡಿಯುವಂತೆ ಒತ್ತಾಯಿಸುವಂತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇದು ಖಾತರಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ.
- **ವಿಧಿ 21:** ಇದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜೀವ ಮತ್ತು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ; ಈ ರಕ್ಷಣೆಯು ಪೊಲೀಸ್ ಅಥವಾ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಬಂಧನದಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗೂ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬಂಧನದಲ್ಲಿನ ಸಾವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು:

- ಸಂಸತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಲಾದ ಅಧಿಕೃತ ದತ್ತಾಂಶದ ಪ್ರಕಾರ, **2016-17** ರಿಂದ **2021-22** ರ ನಡುವಿನ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ಒಟ್ಟು **11,656** ಬಂಧನದಲ್ಲಿನ ಸಾವುಗಳು ದಾಖಲಾಗಿವೆ.
- ಈ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ **2,630** ಸಾವುಗಳೊಂದಿಗೆ **ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶವು** ಮೊದಲ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪೈಕಿ **ತಮಿಳುನಾಡು (490 ಸಾವುಗಳು)** ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ವರದಿ ಮಾಡಿದೆ.

ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಇರುವ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾನೂನು ಚೌಕಟ್ಟುಗಳು

- **ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಸನ್ನದು (1945):** ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಉತ್ತೇಜನ ಸೇರಿದಂತೆ, ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ತತ್ವಗಳನ್ನು ಇದು ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಘೋಷಣೆ (1948):** ಇದು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಚಿತ್ರಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ನಿಷೇಧಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧ ಸಾಬೀತಾಗುವವರೆಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಆರೋಪಿಯನ್ನು ನಿರಪರಾಧಿ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ.
- **ನಾಗರಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಹಕ್ಕುಗಳ ಮೇಲಿನ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಒಪ್ಪಂದ (1966):** ಇದು ಮನುಷ್ಯರ ಜೀವಿಸುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಚಿತ್ರಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಷೇಧಿಸುತ್ತದೆ.
- **ನೆಲ್ಸನ್ ಮಂಡೇಲಾ ನಿಯಮಗಳು:** ಇದನ್ನು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ **2015** ರ 'ಖೈದಿಗಳ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಾಗಿನ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಮಾಣಿತ ಕನಿಷ್ಠ ನಿಯಮಗಳು' ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಬಂಧನದಲ್ಲಿರುವ ಅಥವಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಮಾನವೀಯವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕನಿಷ್ಠ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಇದು ನಿಗದಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಮೇಲಿನ ಯುರೋಪಿಯನ್ ಒಡಂಬಡಿಕೆ (1950):** ಇದು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಘನತೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ನ್ಯಾಯದಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ತಲುಪುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಖಾತರಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಪವನ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಸೇರ್ಪಡೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸಾಧನೆ

ಪರಿಸರ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- **2025-26** ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತವು ವಾರ್ಷಿಕ ದಾಖಲೆಯ **6.05 GW** (ಗಿಗಾವ್ಯಾಟ್) ಪವನ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಸೇರ್ಪಡೆ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದೆ. ಇದರೊಂದಿಗೆ ದೇಶದ ಒಟ್ಟು ಪವನ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು **56 GW** ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.

ಭಾರತದ ಇಂಧನ ಪಾಲು

- **2025** ರ ವೇಳೆಗೆ, ದೇಶದ ಒಟ್ಟು ಸ್ಥಾಪಿತ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು **500 GW** ಗಡಿ ದಾಟಿದ್ದು, **509.6 GW** ತಲುಪಿದೆ.
- ಪಳೆಯುಳಿಕೆಯೇತರ ಇಂಧನ ಮೂಲದ ಒಟ್ಟು ಸ್ಥಾಪಿತ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು **2025** ರಲ್ಲಿ **262.74 GW** ತಲುಪಿದ್ದು, ಇದು ದೇಶದ ಒಟ್ಟು ವಿದ್ಯುತ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ **51.5%** ರಷ್ಟಾಗಿದೆ.
- ಸೌರಶಕ್ತಿ ಸ್ಥಾಪಿತ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು **2025** ರಲ್ಲಿ **132.85 GW** ತಲುಪಿದೆ.
- **ಪಳೆಯುಳಿಕೆ ಇಂಧನ ಆಧಾರಿತ ಮೂಲಗಳು:** ಇದು **244.80 GW** ನಷ್ಟಿದ್ದು, ಒಟ್ಟು ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ **49%** ರಷ್ಟಿದೆ.
- ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ, ಸೌರ ವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಥಾಪಿತ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಲ್ಲಿ ಭಾರತವು **3ನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ**, ಹಾಗೂ ಪವನ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮತ್ತು ಒಟ್ಟು ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಇಂಧನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಲ್ಲಿ **4ನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ**.

ಭಾರತದ ಇಂಧನ ಗುರಿಗಳು

- **ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆ ತೀವ್ರತೆ ಕಡಿತ :** 2005 ರ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ, **2035** ರ ವೇಳೆಗೆ ತನ್ನ ಜಿಡಿಪಿಯ (GDP) ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆ ತೀವ್ರತೆಯನ್ನು **47%** ರಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಭಾರತ ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ.
- **ಪಳೆಯುಳಿಕೆಯೇತರ ಇಂಧನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ವಿಸ್ತರಣೆ : 2035** ರ ವೇಳೆಗೆ ತನ್ನ ಒಟ್ಟು ಸ್ಥಾಪಿತ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ **60%** ರಷ್ಟನ್ನು ಪಳೆಯುಳಿಕೆಯೇತರ ಇಂಧನ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಸಾಧಿಸಲು ಭಾರತ ಗುರಿಹೊಂದಿದೆ.
- **ಇಂಗಾಲದ ಸಂಗ್ರಹಗಾರಗಳ (ಕಾರ್ಬನ್ ಸಿಂಕ್) ಸೃಷ್ಟಿ: 2035** ರ ವೇಳೆಗೆ ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ವೃಕ್ಷಗಳ ಹೊದಿಕೆಯ ಮೂಲಕ **3.5 ರಿಂದ 4 ಬಿಲಿಯನ್ ಟನ್** CO_2 ಸಮಾನವಾದ 'ಕಾರ್ಬನ್ ಸಿಂಕ್' ಅನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಲು ಭಾರತ ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ.

ಸರ್ಕಾರದ ಉಪಕ್ರಮಗಳು

- **ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೌರ ಮಿಷನ್ (NSM): 2010** ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾದ ಈ ಯೋಜನೆಯು ಗ್ರಿಡ್-ಸಂಪರ್ಕಿತ ಮತ್ತು ಆಫ್-ಗ್ರಿಡ್ ಸೌರಶಕ್ತಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ, ಸೌರ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- **ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶುದ್ಧ ಇಂಧನ ನಿಧಿ (NCEF):** ಹಸಿರುಮನೆ ಅನಿಲ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಶುದ್ಧ ಇಂಧನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳು ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಗಳ ಸಂಶೋಧನೆ ಹಾಗೂ ನಾವೀನ್ಯತೆಯನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಲು ಇದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.
- **ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪವನ ಶಕ್ತಿ ಮಿಷನ್:** ಇದು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪವನ ಶಕ್ತಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ವಿಸ್ತರಣೆಯ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುತ್ತದೆ. **2030** ರ ವೇಳೆಗೆ ಪವನ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು **140 GW** ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಇದು ಹೊಂದಿದೆ.

ಟಾರ್ ಬಾಲ್ ನಿರ್ವಹಣಾ ನಿಯಮಗಳು (Tar Balls Management Rules)

ಪರಿಸರ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಕಡಲೀಚೆಯ (On-shore) ಮತ್ತು ಕಡಲಾಚೆಯ (Off-shore) ಮಾಲಿನ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣವಾಗಿರುವ **'ಟಾರ್ ಬಾಲ್'ಗಳ** ಸಮರ್ಪಕ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಇದೇ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಮೀಸಲಾದ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದೆ.

ಕಡಲ ಟಾರ್ ಬಾಲ್‌ಗಳು

- ಸಮುದ್ರ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ತೈಲ ಸೋರಿಕೆ ಅಥವಾ ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ ತೈಲ ಹೊರಹೊಮ್ಮುವಿಕೆಯ ನಂತರ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುವ ಅಂಟಂಟಾದ, ಕಡು-ಬಣ್ಣದ ತೈಲದ ಉಂಡೆಗಳನ್ನು **'ಟಾರ್ ಬಾಲ್‌ಗಳು'** ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ರೂಪುಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ

- **ಹವಾಮಾನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ:** ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ತೈಲದಲ್ಲಿನ ಹಗುರವಾದ ಅಂಶಗಳು ಆವಿಯಾದಾಗ, ಉಳಿದ ಭಾರವಾದ ಹೈಡ್ರೋಕಾರ್ಬನ್‌ಗಳು ಮರಳು ಮತ್ತು ಸಮುದ್ರದ ತ್ಯಾಜ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆತು ಈ ಟಾರ್ ಬಾಲ್‌ಗಳು ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.
- **ಗಾತ್ರ ಮತ್ತು ವಿನ್ಯಾಸ:** ಇವು ಸಣ್ಣ ಬಟಾಣಿ ಗಾತ್ರದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಬ್ಯಾಸ್ಕೆಟ್‌ಬಾಲ್ ಗಾತ್ರದವರೆಗೂ ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.
- **ಸಂಯೋಜನೆ:** ಇವು ಭಾರ ಲೋಹಗಳು, **ನಿರಂತರ ಸಾವಯವ ಮಾಲಿನ್ಯಕಾರಕಗಳು (POPs)** ಮತ್ತು ಪಾಲಿಸೈಕ್ಲಿಕ್ ಅರೋಮ್ಯಾಟಿಕ್ ಹೈಡ್ರೋಕಾರ್ಬನ್‌ಗಳಂತಹ (PAHs) ಅತ್ಯಂತ ವಿಷಕಾರಿ ರಾಸಾಯನಿಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತವೆ.

ಟಾರ್ ಬಾಲ್ ಮಾಲಿನ್ಯದ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳು

- **ಸಮುದ್ರ ಜೀವಿಗಳ ಮೇಲೆ:** ಕಡಲಾಮೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಮುದ್ರ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಇವುಗಳನ್ನು ಆಹಾರವೆಂದು ತಪ್ಪಾಗಿ ಭಾವಿಸಿ ನುಂಗುವುದರಿಂದ ಸಾವನ್ನಪ್ಪುವ ಅಪಾಯವಿರುತ್ತದೆ; ಅಲ್ಲದೆ, ಇವು **ಮ್ಯಾಂಗ್ರೋವ್ ಕಾಡುಗಳು** ಮತ್ತು **ಹವಳದ ದಿಬ್ಬಗಳ** ಸೂಕ್ಷ್ಮ ರಂಧ್ರಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಹಾಕಿ ಅವುಗಳ ಉಸಿರುಗಟ್ಟಿಸುತ್ತವೆ.
- **ಮಾನವನ ಆರೋಗ್ಯ:** ಇವುಗಳ ನೇರ ಸಂಪರ್ಕವು ಚರ್ಮದ ಕಿರಿಕಿರಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಕಲುಷಿತಗೊಂಡ ಸಮುದ್ರ ಆಹಾರದ ಮೂಲಕ ಇದರ ವಿಷಕಾರಿ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳು ಮಾನವನ ಆಹಾರ ಸರಪಳಿಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.
- **ಆರ್ಥಿಕತೆ:** ಕಡಲತೀರಗಳು ಎಣ್ಣೆಯುಕ್ತವಾಗಿ ದುರ್ವಾಸನೆ ಬೀರುವುದರಿಂದ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಮೇಲೆ ಹಾಗೂ ಮೀನುಗಾರಿಕಾ ಬಲೆಗಳು ಹಾಳಾಗುವುದರಿಂದ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ವಲಯದ ಮೇಲೆ ಇದು ತೀವ್ರ ನಕಾರಾತ್ಮಕ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ.

ಟಾರ್-ಬಾಲ್ ನಿರ್ವಹಣಾ ನಿಯಮಗಳು, 2026

- **1986 ರ ಪರಿಸರ (ಸಂರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯ್ದೆಯ** ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಲಾದ ಈ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳು, ಟಾರ್ ಬಾಲ್‌ಗಳ ಸಮರ್ಪಕ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಭಾರತದ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಮೀಸಲಾದ ನಿಯಂತ್ರಣ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿವೆ.

ಲಕ್ಷಣಗಳು	ವಿವರಣೆ
ಮಾಲಿನ್ಯಕಾರಕನೇ ಪಾವತಿಸಬೇಕು ತತ್ವ (Polluter Pays Principle)	ತೈಲ ಸೋರಿಕೆ ಅಥವಾ ಅಸಮರ್ಪಕ ನಿರ್ವಹಣೆಯಿಂದಾಗುವ ಪರಿಸರ ಹಾನಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಪಾವತಿಸಲು ಆಯಾ ಸೌಲಭ್ಯದ ಮಾಲೀಕರೇ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹೊಣೆಗಾರರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.
ವಿಪತ್ತು ವರ್ಗೀಕರಣ	ಕರಾವಳಿ ರಾಜ್ಯಗಳು ಈ ಟಾರ್ ಬಾಲ್ ಮಾಲಿನ್ಯವನ್ನು **"ರಾಜ್ಯ ವಿಪತ್ತು"** ಎಂದು ಘೋಷಿಸುವುದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿದೆ.
ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಪಾತ್ರಗಳು	**'ಭಾರತೀಯ ಕರಾವಳಿ ಕಾವಲು ಪಡೆ'ಯು (ICG)** 'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತೈಲ ಸೋರಿಕೆ ವಿಪತ್ತು ತುರ್ತು ಯೋಜನೆಯನ್ನು' (NOSDCP) ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲಾಡಳಿತಗಳು ಸ್ಥಳೀಯ ಸ್ವಚ್ಛತಾ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲಿವೆ.
ವೃತ್ತಾಕಾರದ ಆರ್ಥಿಕತೆ	ಹೆಚ್ಚಿನ ಕ್ಯಾಲೋರಿಫಿಕ್ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು **(1,500 kcal ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು)** ಹೊಂದಿರುವ ಟಾರ್ ಬಾಲ್‌ಗಳನ್ನು ಸಿಮೆಂಟ್ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪರ್ಯಾಯ ಇಂಧನವಾಗಿ ಮರುಬಳಕೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಸುಂದರಬನ್ಸ್: ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತಿರುವ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಚೇತರಿಕೆ

ಪರಿಸರ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಇತ್ತೀಚಿನ ಅಧ್ಯಯನವೊಂದರ ಪ್ರಕಾರ, ನಿರಂತರ ಪರಿಸರದ ಒತ್ತಡದಿಂದಾಗಿ **ಸುಂದರಬನ್ಸ್‌ನ ಶೇ. 10 ರಿಂದ 15%** ರಷ್ಟು ಪ್ರದೇಶವು "ನಿರ್ಣಾಯಕ ಕುಸಿತದ" ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಿದೆ, ಅಂದರೆ ಇದು ತನ್ನ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಚೇತರಿಕೆಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ.

ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿರುವ ಸುಂದರಬನ್ಸ್

- **ಭೌಗೋಳಿಕ ನೆಲೆ :** ಇದು ಬಂಗಾಳಕೊಲ್ಲಿಯ ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ವಿಶಾಲವಾದ ಮತ್ತು ನಿರಂತರವಾದ **'ಮ್ಯಾಂಗ್ರೋವ್ ಅರಣ್ಯ'** ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.
- ಇದು ಭಾರತ ಮತ್ತು ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶದಾದ್ಯಂತ **ಗಂಗಾ, ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರ** ಮತ್ತು **ಮೇಘನಾ** ನದಿಗಳ ಮುಖಜ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಹರಡಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು

- **ಯುನೆಸ್ಕೋ ವಿಶ್ವ ಪರಂಪರೆಯ ತಾಣ: 1987** ರಲ್ಲಿ 'ಸುಂದರಬನ್ಸ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನವನ್ನು' ಯುನೆಸ್ಕೋ ವಿಶ್ವ ಪರಂಪರೆಯ ತಾಣವೆಂದು ಘೋಷಿಸಿದೆ.
- **ಜೀವಗೋಳ ಮೀಸಲು: 2001** ರಲ್ಲಿ ಯುನೆಸ್ಕೋ ಇದನ್ನು 'ಜೀವಗೋಳ ಮೀಸಲು' ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಘೋಷಿಸಿತು.
- **ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯ ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶ: ಜನವರಿ 2019** ರಲ್ಲಿ **'ರಾಮ್ಸರ್ ಒಪ್ಪಂದದ'** ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಸುಂದರಬನ್ಸ್ ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶವನ್ನು 'ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯ ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶ' ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ.
- **ಸಸ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಸಂಕುಲ:** ಸುಂದರಬನ್ಸ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನವು **260** ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಪಕ್ಷಿ ಪ್ರಭೇದಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಅಪಾರ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಪ್ರಸಿದ್ಧ **'ರಾಯಲ್ ಬೆಂಗಾಲ್ ಟೈಗರ್'**, ಗಂಗಾ ನದಿಯ ಡಾಲ್ಫಿನ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಅಳಿವೆ ಮೊಸಳೆಗಳಿಗೆ ನೆಲೆಯಾಗಿದೆ.

ಶಬರಿಮಲೆ ಪ್ರಕರಣ: ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ವಿಚಾರಣೆ

ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಶಬರಿಮಲೆ ದೇವಾಲಯ ಸೇರಿದಂತೆ ವಿವಿಧ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಮಹಿಳೆಯರ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅರ್ಜಿಗಳ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಭಾರತದ **ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಒಂಬತ್ತು ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ಪೀಠವು** ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ.

ಹಿನ್ನೆಲೆ ಮಾಹಿತಿ

- **2018** ರಲ್ಲಿ, ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ **ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಪೀಠವು** (4:1 ಬಹುಮತದೊಂದಿಗೆ) ಋತುಮತಿಯಾಗುವ ವಯಸ್ಸಿನ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಶಬರಿಮಲೆ ದೇವಾಲಯದ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಅನುಮತಿಸಿತ್ತು ಮತ್ತು ಈ ಹಿಂದಿನ ನಿರ್ಬಂಧವನ್ನು ಅಸಂವಿಧಾನಿಕ ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿತ್ತು.
- ಈ ತೀರ್ಪಿನ ವಿರುದ್ಧ ನಡೆದ ವ್ಯಾಪಕ ಪ್ರತಿಭಟನೆಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, **2019** ರಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು **ವಿಶಾಲ ಪೀಠಕ್ಕೆ** ವರ್ಗಾಯಿಸಲಾಯಿತು.
- **ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ:** ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯು ಸಮಾನತೆ ಮತ್ತು ತಾರತಮ್ಯ ನಿಷೇಧವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ **ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳು (ವಿಧಿ 14, 15, 17)** ಹಾಗೂ **ಧಾರ್ಮಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಹಕ್ಕುಗಳ (ವಿಧಿ 25, 26)** ನಡುವಿನ ಸಂಘರ್ಷವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ.
- ಇದು ಭಾರತದಲ್ಲಿ **ನ್ಯಾಯಾಂಗದ ಸಕ್ರಿಯತೆ** ವಿರುದ್ಧ **ನ್ಯಾಯಾಂಗದ ಸ್ವಯಂ-ನಿರ್ಬಂಧ,** ಹಾಗೂ **ಜಾತ್ಯತೀತತೆಯ (ತಾತ್ವಿಕ ಅಂತರದ ಮಾದರಿ)** ಕುರಿತಾದ ಮೂಲಭೂತ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಎತ್ತುತ್ತದೆ.

ಶಬರಿಮಲೆ ದೇವಾಲಯದ ಬಗ್ಗೆ

- **ಸ್ಥಳ ಮತ್ತು ಆರಾಧ್ಯ ದೈವ:** ಶಬರಿಮಲೆ ದೇವಾಲಯವು ಕೇರಳದ **ಪತ್ತನಂತಿಟ್ಟ** ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪವಿತ್ರ **ಪಂಬಾ**

ನದಿಯ (ಪಂಪಾ ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ) ದಡದಲ್ಲಿದೆ. ಇದು ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳ **'ಪೆರಿಯಾರ್ ಹುಲಿ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶ'**ದ ಒಳಗೆ ನೆಲೆಗೊಂಡಿದೆ.

- ಇದು 'ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರ' ಎಂದೂ ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ **ಅಯ್ಯಪ್ಪ ಸ್ವಾಮಿಗೆ** ಸಮರ್ಪಿತವಾದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ದೇವಾಲಯವಾಗಿದೆ.
- ಈ ದೇವಾಲಯವು ಸಮುದ್ರ ಮಟ್ಟದಿಂದ ಸುಮಾರು **1,260 ಮೀಟರ್** ಎತ್ತರದ ಬೆಟ್ಟದ ತುದಿಯಲ್ಲಿದೆ.
- **ಧಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ:** ಇದು ವಿಶ್ವದ ಅತಿದೊಡ್ಡ ವಾರ್ಷಿಕ ಯಾತ್ರಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಭಕ್ತರು ಈ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡುವ ಮುನ್ನ ಕಠಿಣವಾದ **41 ದಿನಗಳ 'ವ್ರತ'ವನ್ನು** ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ಈ ದೇವಾಲಯವು ಅಯ್ಯಪ್ಪ ಸ್ವಾಮಿಯ **'ನೈಷ್ಠಿಕ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯ'ವನ್ನು** ಸಂಕೇತಿಸುತ್ತದೆ.

ಸಾಲ ಖಾತರಿ ಯೋಜನೆ (Credit Guarantee Scheme)

ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಪಶ್ಚಿಮ ಏಷ್ಯಾದ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನಿಂದಾಗಿ ಸಂಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿರುವ ವ್ಯಾಪಾರ-ವಹಿವಾಟುಗಳಿಗೆ, ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ, ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ **(MSMEs)** ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು **₹2.5 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ** ಮೊತ್ತದ 'ಸಾಲ ಖಾತರಿ ಯೋಜನೆ'ಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಚಿಂತನೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ.

ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ

- ಈ ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ಯೋಜನೆಯು ಪ್ರಸ್ತುತ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ **'ತುರ್ತು ಸಾಲ ಖಾತರಿ ಯೋಜನೆಯ' (ECLGS)** ಚೌಕಟ್ಟಿನ ವಿಸ್ತರಣೆಯಾಗಿರಲಿದೆ.

ತುರ್ತು ಸಾಲ ಖಾತರಿ ಯೋಜನೆ (ECLGS)ಯ ಬಗ್ಗೆ

- **ಆತ್ಮನಿರ್ಭರ್ ಭಾರತ್ ಅಭಿಯಾನದ** ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು **2020** ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.
- **ಉದ್ದೇಶ:** ಕೋವಿಡ್-19 ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗದಿಂದ ಉಂಟಾದ ಆರ್ಥಿಕ ಅಡಚಣೆಗಳಿಂದಾಗಿ ತೊಂದರೆಗೊಳಗಾದ ಅರ್ಹ MSME ಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ವ್ಯಾಪಾರ ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುವುದು ಇದರ ಗುರಿಯಾಗಿತ್ತು.
- ಈ ಯೋಜನೆಯು (ECLGS) ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲಾ ವಲಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- **ಯೋಜನೆಯ ರಚನೆಯು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ:**
  - ಉದ್ಯಮಗಳು ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಾಲವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಇದು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ.
  - ಇದರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಡ್ಡಿದರವನ್ನು ಕನಿಷ್ಠ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.
  - ಯಾವುದೇ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಶುಲ್ಕಗಳಿಲ್ಲದೆ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಭದ್ರತಾ ಮಂಡಳಿ (UNSC)

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಹಾರ್ಮುಜ್ ಜಲಸಂಧಿಯನ್ನು **ಮರುಮುಕ್ತಗೊಳಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಂಡಿಸಲಾಗಿದ್ದ** ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಭದ್ರತಾ ಮಂಡಳಿಯ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ರಷ್ಯಾ ಮತ್ತು ಚೀನಾ **'ವೀಟೋ' (Veto) ಅಧಿಕಾರ ಚಲಾಯಿಸುವ ಮೂಲಕ ತಡೆಹಿಡಿದಿವೆ.**

ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಭದ್ರತಾ ಮಂಡಳಿ (UNSC)ಯ ಬಗ್ಗೆ

- ಇದು ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ **ಆರು ಪ್ರಮುಖ ಅಂಗಗಳಲ್ಲಿ** ಒಂದಾಗಿದೆ.
- **ಉದ್ದೇಶ:** ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದು ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ.
- ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾನೂನಿನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಪಾಲಿಸಲು ಬದ್ಧವಾಗಿರುವಂತಹ **'ಕಾನೂನುಬದ್ಧ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು'** ಹೊರಡಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿರುವ ಏಕೈಕ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಂಗಸಂಸ್ಥೆ ಇದಾಗಿದೆ.
- **ರಚನೆ ಮತ್ತು ಸಂಯೋಜನೆ:** ಮಂಡಳಿಯು ಒಟ್ಟು **15 ಸದಸ್ಯರನ್ನು** ಹೊಂದಿದ್ದು, ಅವರನ್ನು ಎರಡು ವರ್ಗಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ:

- **ವೀಟೋ ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿರುವ ಖಾಯಂ ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು (P5):** ಚೀನಾ, ಫ್ರಾನ್ಸ್, ರಷ್ಯಾ, ಯುನೈಟೆಡ್ ಕಿಂಗ್‌ಡಮ್ (ಬ್ರಿಟನ್) ಮತ್ತು ಯುನೈಟೆಡ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್ (ಅಮೆರಿಕ).
- ಭದ್ರತಾ ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಲಾಗುವ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಇತರ ಎಷ್ಟೇ ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಬೆಂಬಲಿಸಿದರೂ ಸಹ, **ಐದು ಖಾಯಂ ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ (P5)** ಪೈಕಿ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರವು ತನ್ನ **'ವೀಟೋ'** ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಿದರೆ, ಆ ನಿರ್ಣಯವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ರದ್ದುಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
- **ಖಾಯಂ-ಅಲ್ಲದ ಸದಸ್ಯರು (10 ಸ್ಥಾನಗಳು) :** ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಿಂದ **ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಗೆ** ಭೌಗೋಳಿಕ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಈ ದೇಶಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಪ್ರಧಾನ ಕಚೇರಿ:** ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್, ಅಮೆರಿಕಾ

ಮಿಷನ್ ಮಿತ್ರ (Mission MITRA)

ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಭಾರತೀಯ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆ **(ISRO)**, ಭಾರತೀಯ ವಾಯುಪಡೆಯ **'ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಂಸ್ಥೆ' (IAF)**ಯ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲಿ ಲಡಾಖ್‌ನ ಲೇಹ್‌ನಲ್ಲಿ **'ಮಿಷನ್ ಮಿತ್ರ'** ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ.

'ಮಿಷನ್ ಮಿತ್ರ' ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ (About Mission MITRA)

- **ಪೂರ್ಣ ರೂಪ:** ಮ್ಯಾಪಿಂಗ್ ಆಫ್ ಇಂಟರ್-ಆಪರೇಬಲ್ ಟ್ರೈಟ್ಸ್ ಅಂಡ್ ರೆಸ್ಪಾನ್ಸ್ ಅಸೆಸ್‌ಮೆಂಟ್ (Mapping of Interoperable Traits and Response Assessment – ಪರಸ್ಪರ ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯತೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ).
- **ಭಾಗಿಯಾಗಿರುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು:** ಇಸ್ರೋ (ISRO) ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ವಾಯುಪಡೆಯ 'ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಂಸ್ಥೆ' (IAM) ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಇದನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿವೆ.
- **ಸ್ಥಳ:** ಲೇಹ್, ಲಡಾಖ್ (ಸಮುದ್ರ ಮಟ್ಟದಿಂದ ಸುಮಾರು **3,500 ಮೀಟರ್** ಎತ್ತರದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ).
- **ಭಾಗವಹಿಸುವವರು:** ಮುಂಬರುವ ಗಗನ್‌ಯಾನ್ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಾಗಿ ನಿಯೋಜಿಸಲಾದ ನಾಲ್ವರು ಗಗನಯಾತ್ರಿಗಳಾದ **ಪ್ರಶಾಂತ್ ನಾಯರ್, ಅಜಿತ್ ಕೃಷ್ಣನ್, ಅಂಗದ್ ಪ್ರತಾಪ್** ಮತ್ತು **ಶುಭಾಂಶು ಶುಕ್ಲಾ** ಅವರು ಈ ವಿಶೇಷ ತರಬೇತಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳಲಿದ್ದಾರೆ.

ಉದ್ದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ

- ಇದೊಂದು **"ಅನಲಾಗ್ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ" (ಕೃತಕ ಅನುಕರಣಾ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ)** ಆಗಿದೆ. ಅಂದರೆ, ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶದಲ್ಲಿ ಎದುರಾಗುವ ಕಠಿಣ ದೈಹಿಕ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಒತ್ತಡಗಳನ್ನು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆಯೇ ಅನುಕರಿಸುವ ಕೃತಕ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಇದು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
- **ಮಾನವ-ಕೇಂದ್ರಿತ ಅಧ್ಯಯನ:** ಹೈಪೋಕ್ಸಿಯಾ (ಕಡಿಮೆ ಆಮ್ಲಜನಕದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ), ವಿಪರೀತ ಚಳಿ ಮತ್ತು ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆಯು ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹಾಗೂ ತಂಡದ ಸಮನ್ವಯದ ಮೇಲೆ ಹೇಗೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಇದು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- **ಪರಸ್ಪರ ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯತೆ:** ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ತೀವ್ರ ಒತ್ತಡ ಮತ್ತು ಸಂವಹನ ವಿಳಂಬಗಳಂತಹ ಕೃತಕ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಹಾಗೂ 'ಗ್ರೌಂಡ್ ಕಂಟ್ರೋಲ್' ತಂಡಗಳ ನಡುವಿನ ಸಮನ್ವಯತೆಯನ್ನು ಇದು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- **ಗಗನ್‌ಯಾನ್ ಸಿದ್ಧತೆ:** ಈ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಿಂದ ಲಭ್ಯವಾಗುವ ದತ್ತಾಂಶವು ಮುಂಬರುವ ಮಾನವ ಸಹಿತ ಗಗನ್‌ಯಾನ್ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ಮತ್ತು ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ 'ಭಾರತೀಯ ಅಂತರಿಕ್ಷ ನಿಲ್ದಾಣ'ದಲ್ಲಿನ (BAS) ದೀರ್ಘಾವಧಿಯ ವಾಸ್ತವ್ಯಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ನೇರವಾಗಿ ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ.

INSIGHTSIAS
SIMPLIFYING IAS EXAM PREPARATION
INSTAKAS
ಕೆ.ಪಿ.ಎಸ್.ಸಿ ಪ್ರಿಲಿಮ್ಸ್-ಕಮ್-ಮೇನ್ಸ್
2026 ಬೆಂಗಳೂರು
ಬ್ಯಾಚ್-3 | 6ನೇ ಏಪ್ರಿಲ್ 2026
ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ
ವಿನಯ್ ಕುಮಾರ್ ಜಿ ಬಿ
ಸಂಸ್ಥಾಪಕರು ಮತ್ತು ನಿರ್ದೇಶಕರು ಇನ್‌ಸೈಟ್ಸ್ ಐಎಎಸ್
• ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಸಂಯೋಜಿತ ತರಗತಿಗಳು (8-9 ತಿಂಗಳು)
• ದ್ವಿಭಾಷಾ ಭೋಧನಾ ಮಾಧ್ಯಮ -(ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ)
• ಅನುಭವಿ ತರಬೇತುದಾರರಿಂದ ಮೂಲಭೂತ ಮತ್ತು ಮುಂದುವರಿದ ತರಗತಿಗಳು
• ಮುಖ್ಯಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿನ ಉತ್ತರ ಬರೆಯುವ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವ ನೀಡಲಾಗುವುದು
• ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ವೈಯಕ್ತೀಕ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ
• ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಟೆಸ್ಟ್ ಸರಣಿ, ಆಫ್‌ಲೈನ್ & ಆನ್‌ಲೈನ್
EARLY BIRD OFFER
10% OFF
DISCOUNT
VALID TILL.
4th Apr 2026
SUBSCRIBE HERE
ಆಫ್‌ಲೈನ್ ಶುಲ್ಕ:
₹ 60,000/-
₹ 54,000/-
incl. taxes
ಆನ್‌ಲೈನ್ ಶುಲ್ಕ:
₹ 50,000/-
₹ 45,000/-
incl. taxes
GIRIDHAR SIR
ETHICS
SHIVANAND SIR
POLITY
(HONORARY ADVISOR)
SHASHANK SIR
GEOGRAPHY
DHRUV SIR
GEOGRAPHY
NAVEEN SIR
HISTORY
NANDAN SIR
ENVIRONMENT & CA
MAHESH SIR
ECONOMY
(HONORARY ADVISOR)
PRAJWAL SIR
SOCIETY
SRIKANTH SIR
SCIENCE & TECHNOLOGY
VINAYAK SIR
HISTORY
MAMDAPUR SIR
PHYSICS
LINGARAJU SIR
ESSAY
YOGANAND SIR
AGRICULTURE
NINGAPPA SIR
MENTAL ABILITY
ಬೆಂಗಳೂರು ಕಚೇರಿ:
INSTA KAS , 1134/1, 2 ನೇ ಮಹಡಿ, ಶರಾವತಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ, ಸರ್ವಿಸ್ ರಸ್ತೆ, ಅತ್ತಿಗುಪ್ಪೆ ಮೆಟ್ರೋ ನಿಲ್ದಾಣದ ಎದುರು, RPC ಲೇಔಟ್, ವಿಜಯನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು - 560040.
ಸಂಪರ್ಕ:
08069405206
ಮೇಲ್:
support@insightsias.com
www.insightsonindia.com
instacourses.insightsonindia.com
ಶಾಖೆಗಳು: ಬೆಂಗಳೂರು | ದೆಹಲಿ | ಹೈದರಾಬಾದ್ | ಶ್ರೀನಗರ | ದಾವಣಗೆರೆ

INSIGHTSIAS
SIMPLIFYING IAS EXAM PREPARATION
INSTAKAS
ಮಿಷನ್ ಆರಕ್ಷಕ
ಪಿಎಸ್ಐ/ಇಎಸ್ಐ/ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರೂಪ್ ಸಿ @ ಬೆಂಗಳೂರು
ಪ್ರವೇಶ ಪರೀಕ್ಷೆ
SCHOLARSHIP TEST DETAILS
ಮೊದಲ 5 ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದ
ಸ್ಪರ್ಧಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಉಚಿತ ಪ್ರವೇಶ
ಪರೀಕ್ಷಾ ದಿನಾಂಕ
5ನೇ ಏಪ್ರಿಲ್ 2026
RANKS: 6-10
50% SCHOLARSHIP
RANKS: 11-25
30% SCHOLARSHIP
RANKS: 26-50
20% SCHOLARSHIP
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರು
ವಿನಯ್ ಕುಮಾರ್ ಜಿ ಬಿ
ಸ್ಥಾಪಕರು ಮತ್ತು ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಇನ್‌ಸೈಟ್ಸ್ ಐಎಎಸ್
CLASSES STARTS ON
ಬ್ಯಾಚ್ - 5
13ನೇ ಏಪ್ರಿಲ್ 2026
ಶುಲ್ಕ
20% OFF
Early Bird Offer
₹ 25,000/-
₹ 20,000/-
ತರಬೇತುದಾರರು
NAVEEN SIR
MODERN & KARNATAKA HISTORY
VINAYAK SIR
ANCIENT & MEDIEVAL
SHASHANK SIR
WORLD & INDIAN, KARNATAKA GEOGRAPHY
SHIVANANDA SIR
POLITY (HONORARY ADVISOR)
DHRUVA SIR
WORLD INDIAN & KARNATAKA GEOGRAPHY
VIJAY KUMAR SIR
PHYSICS
SRIKANTH SIR
BIOLOGY, CHEMISTRY & TECHNOLOGY
NANDAN SIR
ENVIRONMENT & CA
REGISTER HERE FOR COURSE
LINGARAJU SIR
ESSAY, PRECIS & TRANSLATION
NINGAPPA
MENTAL ABILITY
HEMANTH S K SIR
GENERAL KANNADA
SHIVAKUMAR MAVALI SIR
GENERAL ENGLISH
SANJAY SIR
COMPUTER
FOR ONLINE SCHOLARSHIP TEST
ಬೆಂಗಳೂರು ಕಚೇರಿ:
INSTA KAS , 1134/1, 2 ನೇ ಮಹಡಿ, ಶರಾವತಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ, ಸರ್ವಿಸ್ ರಸ್ತೆ, ಅತ್ತಿಗುಪ್ಪೆ ಮೆಟ್ರೋ ನಿಲ್ದಾಣದ ಎದುರು, RPC ಲೇಔಟ್, ವಿಜಯನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು - 560040.
ಸಂಪರ್ಕ:
08069405206
ಮೇಲ್:
support@insightsias.com
www.insightsonindia.com
instacourses.insightsonindia.com
ಶಾಖೆಗಳು: ಬೆಂಗಳೂರು | ದೆಹಲಿ | ಶ್ರೀನಗರ | ದಾವಣಗೆರೆ